

Od autorky Šťastné konce, nešťastný svet
a Pachuť slov

Alica Bartková

VELKÁ VLNA

*Rodinné zväzky sú v mladosti často natoľko ťaživé,
že ich skutočnú hodnotu oceníme až vtedy, keď
sa zmietame v samote a túžime po blízkosti.*

Táto elektronická kniha bola zakúpená v internetovom kníhkupectve
Martinus.sk

Meno a priezvisko kupujúceho: **info@slovtatran.sk**

E-mail: **Kópia pre majiteľa práv**

Upozorňujeme, že elektronická kniha je dielom chráneným podľa autorského zákona a je určená len pre osobnú potrebu kupujúceho. Kniha ako celok ani žiadna jej časť nesmie byť voľne šírená na internete, ani inak ďalej zverejňovaná. V prípade ďalšieho šírenia neoprávnene zasiahnete do autorského práva s dôsledkami podľa platného autorského zákona a trestného zákonníku.

Veľmi si vážime, že e-knihu ďalej nešírite. Len vďaka Vaším nákupom dostanú autori, vydavatelia a kníhkupci odmenu za svoju prácu. Ďakujeme, že tak prispievate k rozvoju literatúry a vzniku ďalších skvelých kníh.

Ak máte akékoľvek otázky ohľadom použitia e-knihy, neváhajte nás prosím kontaktovať na adrese eknihy@martinus.sk

TATRAN

VEĹKÁ VLNA

Alica Bartková

VEĽKÁ VLNA

TATRAN

Copyright © Alica Bartková 2013
Cover design © VRANART, Peter Hrevuš 2013
© Vydavateľstvo TATRAN 2013

ISBN 978-80-222-0673-0

*Venujem svojej kamarátke Daisy (Ivane Kováčikovej)
jednej z mojich prvých čitateľiek a kritičiek.*

POZERÁM SA NA CHRÚSTA na popraskanom asfalte. Pohybuje sa trhavo, s námahou, ako keď človeku dochádzajú sily pri klikoch. Dvíha sa a znova padá na brucho.

Zohnem sa, zoberiem ho do ruky, vidím, že mu chýba niekoľko nožičiek. Tými zvyšnými z posledných síl kmitá sem i tam. Čo s ním?

Nemôžem ho nechať iba tak. Nechcem, nechcem, aby sa trápil. Viem, že ten zvuk ma bude mátať ešte dlho potom, ale radšej ho zašliapnem.

Položím chrústa na tvrdý asfalt a dupnem. Jeho tvrdé telo cítim aj cez podrážku na päte a pri pukavo-škrípavom zvuku mi skriví tvár od zhnusenía. Pre istotu dupnem ešte raz a podídem ďalej.

Nechcem vidieť, čo po ňom zostalo.

Viem však, že som urobila správnu vec.

* * *

Suseda za plotom vešia v záhrade bielizeň. Košele, tričká, nohavice, spodky, nohavičky, ponožky... Rôznofarebná zmes mi udiera do očí, krikľavé tielko

dcéry určite púta pozornosť aj zo sto metrov. Jej dcéra je odo mňa mladšia o dva roky, dalo by sa predpokladať, že budeme kamarátky, ale nikdy som sa s ňou nezblížila. Pokusy boli, to musím uznať, no už ako dieťa som usúdila, že susedov je lepšie držať si od tela. Doteraz si jasne spomínam, ako mi navlečená v šatách svojej mamy, v lodičkách o štyri čísla väčších, s červenými perami natretými lentilkou, podáva veľkú čiernu kabelku, vraj sa ideme hrať na veľké. Nikdy som to nechápala. To prezliekanie sa do maminých šiat a robenie vecí „akože“. Rýchlo si na to našla iné dievčatá zo susedstva a všetky ma svorne považovali za čudnú. A mne sa zdali čudné ony.

Ani s chlapcami som sa nekamarátila, možno len spočiatku, keď sme si ešte neuvedomovali rozdiely medzi pohlaviami, neskôr chlapci začali všetky dievčatá nenávidieť. Raz mi sused dokonca hodil skalou do hlavy a mama so mnou musela ísť na pohotovosť, aby mi to zašili. Zostala mi na čele malá biela jazva. Takmer ju nevidieť, no vždy, keď si čistím tvár, pomyslím si, že tam byť nemusela. O pár rokov, keď sused vyrástol z chlapčenskej nenávisti a začali ním kývať chlapské hormóny, ma dokonca začal baliť. Rozhodla som sa mu pomstiť. Vybičovala som jeho žiadostivosť a dopredu nenaplnené predstavy na maximum, dlhé týždne som ho ťahala za nos, a nakoniec dostal len výčitku za chlapčenskú hlúposť a výkrik, nech sa mi práce z cesty. Mys-

lím, že ho to zasiahlo rovnako ako vtedy mňa ten kameň.

Pozerám na susedu, ako štipcami prichytáva kusy oblečenia na šnúru, v obavách, že si ma všimne a bude sa vypytovať na môj osobný život. Viem si predstaviť nacvičené frázy, povinné (nepovinné) otázky – vypustí ich zo seba vždy, keď ma vidí.

Viem, že to robí iba zo zbytočnej a otravnej slušnosti, lebo aj ona ma pokladá za čudnú. Vlastne všetci si myslia, že som čudná, zrejme preto, lebo som nikdy nielenže nechápala, ale ani nedodržiavala ich hlúpe spoločenské hry, rituály a iné nezmysly, ktoré ostatní pokladajú za normálne. Počnúc od „akože“ varenia, keď dievčatka v plastových mištičkách miešali imaginárnu polievku, končiac zdvorilostnými úsmevmi a frázami, ktoré neznášam. Keď sa mi usmievať nechce, predsa sa nebudem usmievať. A nebudem ani reagovať na hlúpe otázky.

Za ten mesiac, čo som tu nebola, sa nič nezmenilo. Vlastne sa tu nezmenilo takmer nič od môjho detstva. Okrem stromov pri ceste, tie vyrástli, a iných, nových áut, zaparkovaných v garážach. Rýchlo prejdem cez bráničku, po vydláždenom chodníku, až k dverám rodičovského domu. Hľadám kľúče v taške, hrabem sa v nej, nachádzam všetko možné, len nie kľúče. Ako vždy.

Vtom mi otvorí mama.

Ako vždy.

„Ahoj, Tereška! Konečne!“

„Ahoj, mami. Čo konečne?“

„Veď na teba čakáme už od rána! Prečo máš zase vypnutý telefón?! Už sme sa báli, že autobus niekde havaroval!“

„Prepáč, autobus som zmeškala, tak som išla vlakom, a mobil sa mi vybil, tak som vám ani nemohla dať vedieť.“

Hoci mám auto, nemôžem sa s tým rodičom priznať – nikdy by nepochopili, že som si naň zarobila tak rýchlo. Nikdy by nepochopili ani moju prácu. Nechávam ich v tom, že robím v kancelárii sivú myš.

„Panebože! Terezka, ty si taká zmätkárka! Ja si na to nikdy nezvyknem!“

Mama má pravdu, také veci sa mi stávajú často. Čo je dôležité, to zmeškám, tým, čo je nepodstatné, sa zaoberám až priveľmi. Keď potrebujem telefón, takmer vždy je vybitý, no hocikedy začne zvoniť, keď je to nevhodné. Napríklad na svadbe mojej sesternice práve vo chvíli, keď sa z úst ženícha dralo „áno“, alebo na pohrebe maminej tety, keď mal niekto z rodiny smútočný príhovor a hovoril práve o tom, aká skvelá to bola osoba.

Zvítam sa s otcom, v ruke má zrolované noviny, ako vždy, vlastne som ho videla čítať ich len zopárkrát, mám podozrenie, že ich vôbec nečíta, iba ich zo zvyku nosí skrútené v ruke.

Vybehnem po schodoch do svojej izby, hádzem na posteľ ruksak a tašku.

Moja izba. Všetko tu zostalo nezmenené, mama

sem zrejme ani nevstúpila. Písací stôl s lampou a figúrkami z detstva, knihy na polici, dva stojany s cédečkami, ktoré som nepočula už roky, kopa túb a dosiek s výkresmi nahádzanými v kúte, rozmaľované plátna, ktoré už nikdy nedokončím, a stojan so skicou zátišia zanesený prachom.

Hoci s rodičmi nebývam iba dva roky, neviem si predstaviť, že by som sa vrátila, každý deň sa prebúdza a zaspávala v tejto posteli, jedla mamino jedlo, vídala rodičov každý deň...

Bolo by to až také hrozné? Možno ani nie.

Na výšku som chodila v našom meste, takže počas štúdia som bývala doma. A potichu som závidela spolužiakom, ktorí bývali v internáte alebo v prenajatých bytoch, bez dohľadu rodičov. Keď som si však rok po štátniciach našla prácu v inom meste (veľmi rýchlo som zistila, že grafikou, ktorú som študovala, sa neužívím, preto robím inú prácu), život bez rodičov mi odrazu nepripadal až taký skvelý. Zistila som, že to má aj mnoho nevýhod, počnúc tým, že keď prídem domov z práce, varenie je to posledné, na čo mám náladu, zostáva mi teda len dať si niečo studené alebo si objednať donášku, na ktorú sa mi nechce čakať, a končiac tým, že prídem do prázdneho bytu, čo mi najprv pripadalo skvelé, ale eufória z pocitu slobody sa rýchlo vytratila.

Doma mama stále niečo varí a prítomnosť rodičov mi neprekáža tak ako kedysi. Predsa len, už som vyrástla z pubertálnej nevrlosti.

Keď si pomyslím, ako som sa správala v puberte, hryzie ma svedomie. Raz som dokonca rodičom večer primiešala do čaju rohypnol, aby zaspali rýchlo a tvrdo, a aby som mohla ísť večer von. Mala som vtedy len štrnásť rokov.

Vždy som bola rebelka – sama proti všetkému, možno aj proti sebe. Vzpierala som sa, kopala, hrýzla, bojovala. Úplne zbytočne... Spoločenské schémy si ma aj tak našli a postupne som ustúpila. No nie až tak ako väčšina ľudí, už len vzhľadom na moju prácu. Zostalo vo mne zakorenených veľa vecí, s ktorými nesúhlasím. A túžba, že raz príde veľká vlna, ktorá ich všetky spláchnie.

* * *

Večer mi mama strčí – namiesto pohára s vínom, na ktoré som zvyknutá – hrnček s kakaom.

„Na, moja. Tak, ako to máš rada.“ A so sebaistým úsmevom čaká, kedy si odpijem.

„Mami, mám už dvadsaťsedem.“

„No a čo? Kakao ti už nechutí?“

Postupne mi zapína, prečo som sa tak tešila, keď som začala bývať sama.

V telke ide reklama za reklamou, otec hromží (kto to má pozeráť?!), prepína, ale reklamy sú synchronizované. Čím je starší, tým viac ho to štve a myslím, že nie iba jeho. Nebola by som prekvapená, keby nejaký starší človek dostal z reklamy infarkt. Odpíjam

si z kakaa, otec z piva, mama z kamilkového čaju. Po reklamnom bloku nasleduje kriminálka, otec jej nerozumie, stráca súvislosti, a tak je zase našťvaný. Ako tam sedím na vysedenej sedačke, pri rýchlom slede udalostí v telke, mŕtvolách, vrahoch a desiatkach vyšetrovateľov, po ceste vlakom, unavená z celého dňa, týždňa, mesiaca, takmer zaspím. Oznamim, že idem spať, a pracem sa do svojej izby.

Zažnem nočnú lampu a zvalím sa na posteľ ako vrece zemiakov. Baterku v mobile som už nabila, tak ho zapnem. Deväť esemesiek, dvanásť neprijatých hovorov. Mama, klient, mama, mama, klient, kamarát... a Peter. Už ho vodím za nos dosť dlho, konečne by som to s ním mala vyriešiť. Je celkom fešák, no nie až taký, aby som s ním hneď skončila v posteli. Trvalo to asi tri mesiace, a keď ho to neprestalo baviť, vyspala som sa s ním. Odvtedy sa ho neviem zbaviť. Samé: *milujem ťa, chýbaš mi, bla, bla, bla...* Doriti! Evidentne to zobral vážnejšie ako ja, a ja sa teraz cítim ako špina. Väčšinou to takto dopadne. Nieкто sa do mňa zaľúbi, dám mu šancu, ja sa nezaľúbim, a potom sa cítim vinná. Stále tá istá rovnica.

Bola som vôbec niekedy naozaj zaľúbená? Možno len do svojho prvého frajera Ivana (iba preto, že to bolo pre mňa niečo nové, tak si lásku nahováram doteraz), ktorý mal potetované obidve ruky aj chrbát a živil sa podomovým predajom kuchynských spotrebičov. Ja som mala šestnásť, on dvadsaťosem.

Raz prišiel k nám domov, bola som doma iba ja, tak som mu otvorila. Nieкто by sa ho mohol aj zľaknúť, lebo mal na sebe len čierne nohavice a tielko, celé ruky potetované, v ruke mal škatuľu s mixérom a v očiach nasrdený výraz. Nechápala som, ako si mohol nieкто od neho niečo kúpiť. Zrejme bol však celkom dobrý obchodník, bez ohľadu na to, ako vyzeral. Zo spomienky, ako sa to skončilo u nás doma, keď zazvonil pri dverách, mi je doteraz do smiechu. Porušil všetky pravidlá svojej práce, etických hodnôt aj zákona, a keby to vedeli mama s otcom, asi by ich porazilo. Aj keď moje city k nemu boli utkané asi len z akéhosi pubertálneho ošiaľu, je pravda, že odvtedy som takého smelého, sebaistého a sexi muža už nestretla.

Pozerám na mobil plný zbytočných slov a vypnem zvonenie.

* * *

Ráno mi chvíľu trvá, kým si uvedomím, kde som. Práve rozlepené oči zaregistrujú slnečné svetlo predierajúce sa cez vzorovanú záclonu. Kruhy – väčšie, menšie – sa prelínajú jeden cez druhý, vždy som sa ich ráno snažila spočítať, ale čím viac som sa preberala, tým menej ma to bavilo. Ako teraz.

Pretriem si oči, natiahnem svaly a doprajem si ešte päť minút v posteli. Myslím na to, že doma som zabudla poliať kvet, ktorý mi dala suseda k meninám.

V myslí hovorím *doma*, ale ako domov stále vnímam svoju detskú izbu, miesto pri rodičoch. Ktovie, dokedy to tak bude. Možno navždy. A možno sa mi raz spomienka na túto izbu bude zdať rovnako vzdialená ako mladosť. Ktovie.

Mám jediný kvet, aj ten asi skape. Aj tak nemám rada kvety. Dokonca mám alergiu na peľ. Suseda mi ho dala preto, lebo ma dobre nepozná. Tí, čo ma poznajú, by mi nikdy kvet nedali. Ani neviem, aký je to vlastne kvet. Kopa zelených listov a biele lupienky, z ktorých aj tak už polovica opadala. Nech skape!

Pozriem na telefón. Pol deviatej aj päť minút. Prišli aj ďalšie esemesky.

Pomaly vyleziem z postele, zoberiem si tepláky a idem do kúpeľne. Na chodbe zacítim vôňu vyprášaného chleba vo vajci, pokojne by som uverila, že som opäť dieťa bez dospeláckych povinností.

Zavriem za sebou dvere v kúpeľni, pozriem sa do zrkadla. Viera v detský vek razom spadne. Nikdy som sa nepovažovala za peknú, ale čo je veľa, to je veľa. Kruhy pod očami, napriek tomu, že som spala oveľa dlhšie ako zvyčajne, jemné vrásky, ktoré sa tam objavili ani neviem kedy, a výraz, ktorý som ako dieťa rozhodne nemala.

Úkosom zahliadnem kus tetovania na chrbte. Veľká vlna od Kacušiku Hokusaija. Nie celý obraz, len tá vlna. Na celý chrbát. Trvalo mi skoro pol roka, kým som našla človeka, ktorý mi to vedel vytetovať.

Najoblúbenejší obraz, najoblúbenejší grafik. Vtedy som si dala darček k dvadsiatke a minula som na to všetky svoje úspory. A mama skoro odpadla.

Opláchnem si tvár, vyčistím zuby, osprchujem sa... Trochu to pomohlo, cítim sa sviežejšie.

Zídem dolu a ako prvého vidím otca. Pije kávu, ako ho poznám, tak už tretiu, a v ruke zvierá zrolované noviny.

„Ahoj, moja. Ako si sa vyspala?“

„Dobre. A vy? Išli ste spať neskoro?“

„Otec zaspal pri televízore, ako vždy!“ zakričala mama od sporáka. Položí predomňa vyprážené chleby a tatársku omáčku, vzorovú nezdravú stravu. S chuťou sa pustím do jedenia, veď raz za čas nezaškodí.

„Čo dnes budeme robiť?“ Dúfam, že mama odo mňa nebude chcieť, aby som upratovala celý dom, a otec, aby som po stý raz natierala plot.

„Poobede príde Betka s Ondrom, aj so Slávkou.“

„Čo?!“ Skoro mi zabehlo. Betka je mamina sestra, Ondro jej muž a Slávka jej drbnutá dcéra. Odmala mi ju dávali za príklad. Prečo sa neoblečieš ako Slávka? Prečo si vlasy neupravíš ako Slávka? Prečo nie si taká milá ako ona? Aha, pozri sa na ňu! Prečo sa aspoň raz neusmeješ ako Slávka?!

Slávka vždy zapadala do nepísaných pravidiel spoločnosti viac ako ja. Vedela variť a piecť už ako dieťa, svoju ženskosť si uvedomovala asi už od narodenia, bola poslušná, mala veľa kamarátok a neskôr

slušných frajerov z bohatých rodín. Kým ona sa hrala s bábikami, česala si dlhé vlasy, zaujímala sa o módu a bola objektom túžby v chlapčenských očiach, ja som sa zabávala tým, že som pravidelne vytápala kúpeľňu pri hrách na námornú bitku, strieľala som prakom vtáky a podpaľovala všetko, čo mi prišlo pod ruky. Dokonca som raz u starých rodičov podpálila susedovu šopu – doteraz sa neprišlo na to, kto to urobil. A bolo mi úplne jedno, čo mám na sebe a aké mám vlasy. S chlapcami som sa niekoľkokrát pobila, za čo som si vyslúžila ešte aj facky od mamy, pretože dievčatá sa vraj nemajú púšťať do bitky. Akoby sa chlapci biť mohli!

Osobne si myslím, že Slávka je vypočítavá mrcha s podlízavým charakterom, ale čo... svoj názor si nechám pre seba. Je mi to v podstate jedno, len nech mi ju, doriti, nedávajú za príklad! Dúfam, že už mám svoj vek na to, aby to mama nerobila. Ak to spraví, neručím za seba.

„Veď som ti to hovorila minulý týždeň v telefóne.“

„Mami, nemôžem za to, že mi voláš vždy do práce, keď neviem, kde mi hlava stojí! Vyfučalo mi to z hlavy asi skôr, ako som zložila.“

„Ale no tak! Hádám ti to až tak neprekáža!“

„Predstav si, že prekáža. Keby som to vedela, asi by som ani neprišla. Vieš predsa, že ich neznášam.“

„Je to tvoja teta!“

„No a?“

„Aké no a? Správaj sa slušne!“

Výborný začiatok dňa! Mám sto chutí vrátiť sa, odkiaľ som prišla.

Súkam do seba vyprázaný chlieb (zrazu sa mi sprotiví) a jedným okom pozerám s otcom (akoby nevnímal, o čom sme sa bavili, robí to vždy, aby nemusel s niektorou z nás súhlasiť, ale viem, že aj on neznáša maminu sestru, vlastne neznáša skoro celú jej rodinu) na televízor, kde idú reklamy na dámske vložky, zubnú pastu, pánsky deodorant, inú zubnú pastu, iný deodorant... A všetky svorne tvrdia, že výrobky, ktoré propagujú, sú tie najlepšie na trhu. A v podtexte znie, že ak si ich nekúpime, premárnime si život.

Idem radšej von natierať plot, hoci mi to nikto nekázal.

* * *

Ani som nestihla stráviť raňajky, a už zdola počuť škreklavý hlas maminej sestry. Samozrejme, že neprišli poobede, ako sa dohodli, ale rovno na obed, aby nás kompletne vyžrali, ako vždy. Ani si nespomínam, kedy sme boli naposledy my u nich.

Vyjdem z izby, pripravená (nepripravená) čeliť náporu otázok a nepriamych výčitiek, prečo ešte nemám frajera ako Slávka a prečo sa sem-tam neusmejem ako Slávka, a prečo nerobím kopu iných vecí ako, aha, Slávka.

Zídem dolu schodmi a vidím presne to, čo som čakala. Dve blondavé hrivy prefarbených vlasov a jednu lesnúcu sa plešinu. Teta, sesternica, strýko nahodia úsmevy, pochybujem, že úprimné.

„Terezka!“ Betka pricupká ku mne na vysokých podpätkoch. Keď ma stíska v naparfumovanom náručí, opäť sa neubráním myšlienke, že keby som nevedela, že sú s mamou sestry, nikdy by mi to ani nenapadlo. Sú úplne rozdielne. Aj výzorom, aj povahou. Vždy keď ju vidím, poviem si – ešte dobre, že nemám súrodencov.

„Ahoj, Betka! Ako sa máš?“

„Dobre. Ty sa pochváľ! Priateľa máš? Ved’ si už súca na vydaj!“

Začína mi kypieť žľč. Hlúpe otázky som čakala, ale až po nejakom druhom kole. Chcem kričať: „Nie všetky ženy sa chcú vydať, rodiť a vychovávať deti, starať sa o muža a donekonečna prezeráť letáky na zľavy v supermarkete!“ Namiesto toho sa počujem, ako hovorím: „Nemám.“ Tým som v jej hlave asi len potvrdila, že som neschopná začleniť sa do plnohodnotného života spoločnosti.

„Ako to?!“

Nádej, že mi po strohej odpovedi dá pokoj, sa stratí. Radšej sa len usmejem a zvitám sa s ostatnými.

Sesternica: vlasy vyžehlené (na rozdiel od nakulmovaných kaderí jej mamy), zuby vybielené, všetky do jedného vyrovnané dlhoročným nosením strojče-

ka, americký úsmev od ucha k uchu, ani gram tuku navyše (stavím sa, že drie vo fitku každý deň), pripravená udržať si svojho bohatého frajera, navliecť ho do chomúta a v prípade rozvodu z neho vytrieskať všetky prachy.

Strýko: typický chlap pod papučou, tichý, utiahnutý, dobrácky, trochu hlúpy. Asi by mi ho malo byť ľúto, ale vždy keď ho vidím, škodoradosť zvíťazí a poviem si – tak mu treba.

Mám chuť všetkým im primiešať do pijatiky rohypnol. Alebo LSD, alebo...

Z hry na úprimné a vrele rodinné vzťahy je mi zle. Som však rozhodnutá udržať negatívne pocity na uzde. Kedysi, ako dieťa, som bola voči nim razantnejšia. Žiadne predstieranie, žiadne divadlo. Výsledkom boli odstrihnuté Slávkine kučery, cukor vysypaný v tetinej kabelke, olej v ich topánkach, dokonca zdochnutá mačka v kufri ich auta – nepozorovane som tam strčila nášho kocúra, ktorý skončil pred niekoľkými dňami. Pochovali sme ho najprv v záhrade za ríbezľovými kríkmi, tak som ho vykopala a nepozorovane som ho strčila do kufra ich auta. Urobila som to len preto, lebo starý otec hovoril, že keď zomrie, chce cestovať aspoň v urne, vraj ho máme vždy brávať so sebou. Vysvetlila som si to po svojom, a keďže strýkovci bývajú na opačnom konci Slovenska, myslela som si, že aj kocúrovi to dobre padne.

Prišli na to až doma – po niekoľkých dňoch, keď sa

z auta šíril neznesiteľný zápach. Odvtedy svoje návštevy obmedzili.

Sadáme si za stôl a improvizované predstavenie sa začína.

* * *

Po obede, živánskej, s ktorou sa mama babrala celé doobedie, po mľaskaní, prehnanej chvále na jedlo a úsmevoch s kúskami papriky medzi zubami z te-ty vyletí, že by som sa mala viac usilovať nájsť si priateľa, aby nebolo neskoro. To hádam nie! Nie a nie zavrieť hubu!

„Ako to myslíš – neskoro?“

„Veď vieš, roky utekajú...“

„Mám len dvadsaťsedem.“

„To je už vek na vydaj. Ja nechápem tú dnešnú mládež, dakedy sa vydávali, ženili oveľa mladší, aj deti mali v mladšom veku. Teraz chcú všetky rodiť až po tridsiatke a potom to tak vyzerá. Nemôžu otehotnieť. Aha, Slávka má dvadsaťštyri, a už je zasnúbená s Petrom. Ináč, milý chlapec je ten Peter.“

Najradšej by som ju ovalila po hlave. Podozrenie, že to robí náročky, naberá jasné kontúry. Nemôže byť predsa až taká hlúpa, aby jej nezaplo, že ma tie reči vytáčajú. Alebo je? Nevedomosť neospravedlňuje.

„Ja nie som Slávka!“

„Ale veď sa nehnevaj, Terezka, ja ti chcem len dobre.“

„Betka, prepáč, ty ani netušíš, čo je pre mňa dobré. Vieš, nie každá chce mať deti a manžela.“

Mama s otcom na seba bezradne pozreli, nevediac, na ktorú stranu sa pridať. Mohli by sa ma, dočerta, aspoň raz zastať!

„Ako to? A čo chceš?“

V duchu vrieskam: „Chcem, aby si zavrela hubu!“ Namiesto toho sa počujem, ako hovorím: „Chcem pokojný život. A dokázať v ňom niečo viac ako rodiť deti.“

„Ale no tak, Terezka, to nemyslíš vážne! Čo môže byť pre ženu viac ako porodiť a vychovať dieťa?“

„Ja neviem... nezáväzný sex bez následkov?“

„Tereza, prestaň!“ zvýskla mama. Jediný, komu som na tvári zbadala náznak pobavenia, je strýko. Ostatní na mňa upierajú pohoršené pohľady. Čo také som povedala?

„No prepáčte, ale ja v rozmnožovaní nevidím zmysel. Je mi jedno, či ľudstvo vyhynie.“

„Martuška, ako môže tak hovoriť?!“ vyčítavo sa pozrie na mamu.

„Betka, prestaň aj ty. Vieš, aká je, tak neprovokuj. Je už dospelá, má svoj rozum. Nemôže každý rozmýšľať ako ty.“

Chvíľu sa mi zdalo, že som zle počula. Mama sa ma prvýkrát pred ňou zastala. Vždy som mala pocit, že je tak trochu na mojej strane, pretože v kútiku

duše jej vlastná sestra ide na nervy, nikdy to však nepriznala.

Už sme radšej všetci ticho, nalievam si víno a počúvam ich mľaskanie pri prežúvaní koláča. Zvyšok dňa som strávila úspešným ignorovaním všetkého, čo teta či Slávka povedali. Falošné objatie, bozky na líca, vycerené zuby v umelých úsmevoch – a majte sa.

* * *

Sedím na posteli a rozmýšľam nad tým, že tento deň mohol dopadnúť aj oveľa horšie. Ale aj lepšie. Keby tak vedeli, čím sa živím...! Mala som sto chutí nabúrať umelé istoty a vedomie správnych rozhodnutí v hlavách tých troch, ale udržala som sa na uzde. Povedala som iba pravdu. Nechcem žiť priemerným životom. Priemerným životom priemernej ženy, ktorý sa dá zrekapitulovať asi takto: záber na starú ženu zomierajúcu v posteli, záber s vnúčatami v náručí, na oslavu výročia sobáša, na ňu s dvoma deťmi, na ňu s prvým dieťaťom, na svadbu, na maturitný ples, na sfukovanie sviečok na torte k osemnástym narodeninám, prvý deň v škole, prvé kroky, jedna sviečka na torte, plod natlačený v lone matky, až po extatický výkrik jej rodičov vo chvíli, keď ju počali. Nevieť, čo chcem, ale toto nie. Priviesť na svet deti, ktoré aj tak zomrú, a tak to ide dookola, a všetci tu napokon dupeme po pozostatkoch našich predkov, ani si to

neuveedomujeme. Narodili sme sa, aby sme zomreli, je jedno, čo v živote robíme.

Tetu som nebrala vážne, už keď som bola dieťa, tak prečo by som mala teraz?

Ako autority som vnímala iba rodičov, aj to iba do určitého veku. Jedno z najkrutejších zistení v živote človeka je, že rodičia nemusia mať vždy pravdu. Potom to už s autoritou ide dolu vodou.

Pozriem sa na pootvorenú zásuvku v stolíku. Poďídem k nej, vyberiem text, ktorý som si pred rokmi vytlačila z internetu. Je od nejakého neznámeho autora, ale mňa zaujal. *Veľká vlna*. Ako inak.

Čítam:

Vylejte vedro vody na mravenisko a systematicky žijúce mravce zrazu pobehujú chaoticky a zmätene, nevedia, kde začať naprávať, aj keď možno ani nie je čo naprávať. Spláchnite ľudí do veľkej výlevky a zistíte, že všetky symboly poriadku v neusporiadaných alebo neusporiadateľných životoch sú len abstraktné barly pre zdravých a všetky víťazstvá a trofeje potvrdzujúce správnu snahu o správne veci sa s vodou šinú preč, rovnako ako vaša sebaistota.

Prepínajte na spievajúce jelene, usmievajúcu sa ženu vkladajúcu mydličko do toaletnej misy, spoteného športovca, pomaly kráčajúceho po fyzickom výkone, dídžeja so slúchadlami na ušiach hrabúceho sa v kope diskov, na muža hltajúceho sendvič, správy o nehode autobusu, o prestrelke na ulici, o zvýšení poplatkov za služby, o ďalšom podarenom útoky samovražedného atentátnika, reklamu na jackpot v lotérii, reklamu na cukríky s obrovskou zelenou obludou, ktorá má zrejme pôsobiť „ovocne“. Prepínajte na reklamy,

VELKÁ VLNA

reklamy, reklamy na krémy, pracie prášky, obchodné domy, žiletky, čokoládové tyčinky, dámske vložky, žuvačky, sprchové gély, deodoranty, parfumy, cestovné kancelárie, čipsy, kekсы, zubné pasty... a zistíte, že možnosť výberu z vás robí otrokov.

Dookola stláčané dva gombíky na diaľkovom ovládači...

Niekedy, vlastne väčšinu svojho života, mám pocit, že veci akoby „plávali“ okolo mňa, že sa ma priamo nedotýkajú. Luxus tejto izolovanosti zo mňa sformoval lenivú osobu, neschopnú rýchlo sa rozhodovať. Všetky dôležité veci, odkladané do poslednej chvíle, sa v mojom svedomí nahromadili do hrubej steny, ktorá ešte viac znemožňuje návrat do zodpovednosti. Na neschopnosť uvedomiť si, že som súčasťou toho, čo sa deje tu a teraz, už dávno kašlem. Pritom vo mne čoraz viac rastie viera v možnosť niečoho lepšieho, ako bolo doteraz. Neschopnosť pripustiť, že najlepšie veci v mojom živote sa možno už stali... Nikdy by som sa nevrátila do minulosti, no napriek tomu sa bojím zomierania. Bojím sa ďalekej budúcnosti, ak nejaká bude. Nechcem sa pozeráť na roztrásené starecké ruky ovládané nervovými tikmi a neviem si predstaviť, že to, čo prežívam teraz, sa mi bude zdať nesmierne vzdialené. V jeden deň sa pozerám do zrkadla a o pár rokov je zrkadlo to isté, ale ja mám iné vlasy, iné telo, iný výraz tváre, iné myšlienky. Ľudia sú v toku ustavičných zmien, či chcú, alebo nie, a plávajú v ňom, zviňajú sa, hmýria sa, predierajú, dajú sa unášať. Tok času necháva na ľuďoch následky ako superkatastrofa. Zdevastované bunky sa už nikdy neobnovia a vy viete, že vás čaká koniec. Kacuška Hokusai na smrteľnej posteli povedal: „Keby mi nebesá darovali ešte ďalších päť rokov, stal by som sa veľkým maliarom.“ Zomrel 10. mája 1849 a za svojho života dosiahol v umeleckej sfére to, čo málokto, a dovoľím si podotknúť, ak vôbec niekto. Veľkého umelca, ktorý zmizol zo sveta bez

povšimnutia, akoby zobrala so sebou jeho *Veľká vlna* – drevozrez, ktorého rôzne variácie môžete vidieť na nespočetnom množstve reprodukcí, na tričkách, osuškách, taškách, dáždňoch, pohároch, tanieroch, kachličkách... Zvečnil cunami (japonské *tsu* – prístav, *ami* – vlna = vlna v prístave) v plnej sile a skutočnosti. Katastrofu, čo mení povrch krajiny a vnútro ľudí, ktorí prežili. Životodarná voda je vtedy zároveň smrtonosná. Voda, ktorá tvorí viac ako dve tretiny povrchu Zeme, voda, ktorá tvorí asi 70 percent ľudského tela, vtedy ničí, čo jej príde do cesty. Špinavá voda sa dotieravou rýchlosťou valí do všetkých škár, dier, puklín a nesie so sebou domy, stromy, autá, ľudí, zvieratá, presnejšie, zväčša len ich časti. Vy sa len prizeráte, a keď vidíte pred sebou preplávať bielu plastovú vidličku, topánku, koleso z bicykla, dolámanú stoličku, šuflík, ktorý už nikdy nebude skrývať nejaký obsah, už nečakáte, že sa to pre vás skončí dobre. Keď máte do brucha vrozenú kovovú tyč, keď ste zaseknutí medzi troskami niečoho, čo malo ľudí chrániť pred nepriaznivými vplyvmi počasia, ponorení do vody celým telom, okrem hlavy, ktorá lapá po dychu, a dolámanými kosťami sa pokúšate naprávať nenapraviteľné. Keď sa musíte iba bezmocne prizerieť na ľudské telá unášané vodnou masou, mihajúce sa popri vás. Vtedy vám napadne, aký bezvýznamný je váš koniec, a rovnako bezvýznamný bol možno aj celý váš život. Snažíte sa vybaviť si to najpodstatnejšie v ňom. Svojich blízkych, svoje túžby, márne snahy, nesplnené želania... Vy neovplyvníte to, ako zomriete.

Prepínajte na hádku ženy s mužom, prepínajte na dažďovú ulicu, prepínajte na reklamu na šampón, reklamu na nábytkovú firmu, reklamu na očné kvapky. Chýbala by mi akákoľvek reklama. Chýbalo by mi čokoľvek z môjho života. Zrazu vám začnú chýbať veci, ktoré ste predtým neznášali. Vrzgajúca stolička, škripot dverí, hukot chladničky, zvonenie

VELKÁ VLNA

budíka – spomienka na zvuky, ktoré vás predtým znervózňovali, vám zrazu pripadá ako Beethovenova *Óda na radosť*. Gýčový hrnček na kávu, zrkadlo v kúpeľni, ktoré vás opticky rozširovalo, kvet, o ktorý ste sa vzorne starali, no napriek tomu bol vždy zvädnutý, a zmetanie opadaných listov vás čoraz viac vytáčalo, toto všetko vám bude chýbať. Ak prežijete s dolámanými končatinami, ak prežijete s vnútornými zraneniami a otrasom mozgu, ak o končatiny prídete, alebo ak prídete o svojich blízkych, vtedy vám budú chýbať všetky problémy z predošlého života.

Keď pred sebou vidíte vlnu apokalyptických rozmerov a pre ohlušujúce dunenie nepočujete výkriky ľudí, vidíte len ich ústa otvorené od hrôzy, vtedy vám dôjde, že človek je v prírode iba hosťom. Človek sa bez prírody nezaobíde, ale ona bez neho áno, dokonca si robí, čo chce. Cunami, rovnako ako iné katastrofy, tu vždy boli (stránky kroník sa nimi začali zaplňať zhruba pred tisícrokom, prvá krátka správa pochádza z 27. novembra 684 – Japonsko – Honšú) aj budú, spláchni so sebou státisíce ľudských životov a zničili nespočetné množstvo obydľí. Je úplne jedno, či má človek bezpečnostný systém v dome, či sa zdravo stravuje, či je veriaci a zbytočne prosí o odpustenie hriechov, alebo je ateista, ktorému hlavou prebleskne, ako je možné, že ľudí v tejto „vyspelej“ dobe nikto nevaroval. Je jedno, či človek triedi odpad ako svetoobčan alebo žije na vlastnom smetisku. Keď sa na vás rúti vlna vysoká dvadsať metrov, dôjde vám, že za pár minút sa všetky vaše snahy a istoty skončia, veľká vlna ich vezme so sebou tam, kde budú maličké ako zrnko piesku. Po vlne zostane len spúšť a špina, a tá je väčšia, ako by ste vy, nedbajúc na životné prostredie, stihli spraviť za celý svoj život. Z domov, hotelov, škôl, katedrál sú ruiny namočené v hnilobnej mase mŕtvych tiel ľudí a zvierat, navyše prirátajme nákazy zo zvierat, ktoré už boli infikované

aj predtým, uvoľnený kanalizačný systém, jedovaté plyny atď. Prechádzate po ruinách, kde občas na pahýloch vidíte mŕtvych ľudí v posmrtnom kŕči, obopínajúcich konáre. Nárek a pološialené výkriky teraz už počujete a pripadá vám, že ich počúvate už roky. Prechádzate úryvkami z katastrofických filmov, na ktoré – ak náhodou prepnete – unudene stláčate tlačidlo od ovládača ďalej. Tu však scenár napísala príroda a nečakala na súhlas hercov. Prechádzate krajinou, ktorá stratila tvár, a máte zvláštny pocit – neviete, či snívate zlý sen, alebo ste sa prvýkrát v živote prebudili. Facka labou cunami sa vám zdá neuveriteľná a zároveň skutočná. Tí, čo sa zachránili, sa prekvapivo rýchlo snažia naprávať všetko okolo. Možno podvedome, a možno ani nie tak z poriadkumilovnosti, ale s cieľom zabudnúť na tragédiu. Je to v pude sebazáchovy – zabudnúť na nepríjemné veci. Katastrofy bavia ľudí, pokiaľ sa ich netýkajú. Hovejú si vo vlastnom bezpečnom hniezde a šťastí, že tragédia nepostihla ich. V porovnaní so spúšťou po cunami niekde mimo nich sa ich život javí lepší a ich pocit spokojnosti väčší. No len čo sa to týka ich a oblasti, v ktorej sa nachádzajú, s radosťou na katastrofy zabúdajú. No potom cunami príde zas a ľudia sa pýtajú: Ako je to možné?

Staré japonské príslovie to vystihuje: *Katastrofa udrie práve v okamihu, keď ľudia na tú minulú zabudli*. Radšej zabudnúť, vypustiť, odstrániť zlé spomienky a upratať trosky než sa tým zaoberať a vybudovať aspoň lepší informačný systém. Cunami príde znovu, a ľudia nevedia, ako sa zachovať, keď dostanú správu o zemetrasení. Ignorujú ju až do poslednej chvíle, budú spláchnutí ako ľudia pred tisícristo rokmi.

26. decembra 2004 – zemetrasenie Sumatra – Andaman-
ské ostrovy. Táto cunami, vyvolaná zemetrasením, zanechala najviac obetí zo všetkých v histórii zaznamenaných cuna-

VELKÁ VLNA

mi. Zahynulo viac ako 153 000 ľudí, nehovoriac o tých, ktorí zostali bez domova. Celý čas od vzniku cunami až po jej príchod na pobrežie miestne stanice vysielali komerčnú hudbu, reklamy na spotrebný tovar a rôzne hlúposti. Mnoho úmrtí bolo úplne zbytočných, pretože nefungoval komunikačný systém. Uvádza sa, že nikto nereagoval ani na správu z havajského observatória, ktorá bola rozposlaná asi pol hodiny potom, keď nastalo zemetrasenie. Nešlo len o to, že neexistoval varovný systém, ale najmä o to, že neexistovalo povedomie ľudí o hrozbe cunami, lebo cunami tu bola, je a bude. A preto: ZACHOVAJME PANIKU!

Ja, ako obyčajný súčasný materiálne založený človek, si neviem predstaviť, že by som sa po takej udalosti znovu ocitla medzi troskami svojho domova a nachádzala zvyšky niečoho, čo som predtým považovala za samozrejmosť. Ostré črepiny skla a iných rozbitých predmetov zodpovedajú rozbitému životu. Keby som prišla o všetky svoje veci, zrejme by som si nepripadala od materiálneho sveta oslobodená, ale o všetky tie veci prázdnejšia. Všetky kritiky materiálneho sveta a masovej kultúry by mi možno pripadali viac povrchné ako to, čo kritizujú. Predmety sú predsa prejavy osobnosti, a na tých, čo tvrdia, že je v nich osobnosť nakoniec anulovaná, treba kašľať.

Život je priveľmi krátky na to, aby sa človek netešil z takpovediac triviálnych vecí. A pokiaľ ide o kritiku masovej kultúry, tá sa stáva tým najrafinovanejším produktom masovej kultúry – takýto kritik v skutočnosti iba čaká, kým mu ostatní svojou voľbou umožnia, aby mohol robiť pravý opak. Keby som prišla o všetko, čo som hromadila celý svoj život do poschodovej torty, ktorá je možno nezdravá, ale o to chutnejšia, chcelo by sa mi kričať, plúť, vracieť, nadávať, a možno by ma to zmohlo natoľko, že by som nebola schopná ničoho. Ostala by som v bdelej kóme, stimulovaná len

svojimi príbuznými, na ktorých mi síce možno záleží oveľa viac ako na svete vecí, ale začať odznova, to si vyžaduje enormné úsilie, a toho asi nie sú schopní všetci. V hlave by sa mi premietali všetky moje knihy, cédečka, šperky, všetky obľúbené kusy oblečenia, topánky, kabelky, parfumy, obrazy, všetky dary, ktoré som podostávala od svojich príbuzných a priateľov, všetky drobné predmety, ktoré tvorili súčasť môjho života a spomienok. Pohodlie rokmi budovaného domova, ktorý je zničený, je preč. Veci, čo v ňom zostali, sú zmenené na nepoznanie a medzi veľkými črepinami skla z okien a dverí, ktoré vylomila cunami, ešte skôr ako dorazila, ženúc pred sebou stlačený vzduch, rozpoznávajúc rozbitú klávesnicu počítača, zablatené a zdeformované detské hračky, ktoré už predtým boli gýč, ale vlastniť ich ma tešilo, by mi nenapadlo tešiť sa z prežitia, ale plakať nad zničeným životom.

Prepínaj na smejúce sa deti, telefonujúcu ženu, penu na holenie. Smrad z rozkladajúcich sa rýb, krabov, medúz a iných morských tvorov ti rozleptáva nozdry.

Prepínaj na muža na bicykli, ženu pod sprchou, reklamu na nanuky. Noha ti uviazla medzi troskami niečoho dreveného, ukrytého v hrubých nánosoch blata.

Prepínaj na slnečníky, na ľudí ležiacich na pláži, na reklamu na kávu, auto, farby na vlasy, repelent proti hmyzu. Stojíš medzi zničenými dverami niečieho domu a zvyškami skrine, ktorej obsah je nenávratne preč.

Prepínajte na vodné pólo, na prežívajúceho starca, na osamelého človeka stojaceho pod nočnou lampou, reklamu na žrádlo pre mačky, gél na zubné protézy, maliarske nátery na steny. Je úplne jedno, či nadávate alebo nie, či ste altruista alebo nevrlý, výbušný človek, pesimista či optimista, alkoholik, narkoman alebo abstinenc, cunami vás spláchnie zo zemského povrchu ako zaschnutú špinu na tanieri.

VELKÁ VLNA

A ak aj nie, následky môžu byť také zlé, že by ste si možno aj želali, aby ste neprežili.

Predstavte si, že cestujete vo vlaku, zrazu sa na celý vlak prirúti vlna vysoká desať metrov a odnesie ho o päťdesiat metrov ďalej. Aj toto sa stalo 26. decembra 2004 pri cunami v meste Peraliya, keď vlna zabila v tomto „vlakú – Titaniku“ 1 700 pasažierov.

Predstavte si, že pozorujete na pobreží vlnu vysokú takmer tridsať metrov a túto rýchlo sa pohybujúcu vertikálnu stenu ničivej vody sprevádza zvukový sprievod – najprv vzdialené hrmenie a potom akoby nad vami prelietala helikoptéra. 17. júl 1998 – pobrežie Papua-Nová Guinea, zahynulo 2 200 ľudí.

Keď čítate štatistiky tejto ničivej katastrofy, kde sa uvádza dátum, magnitúda, maximálna výška, miesto vzniku, počet obetí, napadne vám, že nikde sa neuvádza, koľko zničených životov ľudí, ktorí prežili, má katastrofa na konte. Zdemolované životy, zdemolované telá, zdemolovaná krajina.

Rozbite mravčiu farmu veľkým kladivom a mravce, ktoré prežili, majú oproti človeku tú výhodu, že nevedia, čo sa stalo. Ťaživý pocit, že obetiam na životoch sa možno dalo predísť, je človeku rovnako nanič ako záznamy stoviek cunami z histórie. Ľudia stále budú ležať na pláži, rádiá po zemetrasení budú stále vysielat' len hudbu a reklamy a televízne stanice správy len o iných nešťastiach iných ľudí, ktoré sa nás netýkajú.

Všetko „pláva“ okolo nás, pokiaľ nás nezasiahne veľká vlna.

Ten text je zaujímavý. O jeho autorovi či autorke však neviem nič.

Je to zvláštne, ale vedomie, že v porovnaní so

silou prírody sme len malé, nepodstatné flaky, ma upokojuje.

Pozriem na mobil. Neprijaté hovory sa hromadia.

Musím zavolať klientovi a upokojiť ho. O dva dni splním dohodu.

* * *

Priviazala som ho lanom za nohy o zábradlie, visí dolu hlavou, myká sa, kričí: – Nie! Nie! – Kto by nekričal?

Hovorím mu o jeho aute, dome, deťoch, žene, hovorím, ako to všetko zničím.

Po niekoľkých minútach dolu hlavou sa už ani nesaží vyslobodiť, pud sebazáchovy ho opustil, prosí.

Hovorím mu, že ak mi nepovie, kde sú peniaze môjho klienta, zostane po ňom len krvavý flak a z jeho ženy a detí len zoškvarené torzá.

Kričí, že povie, povie, povie, len nech ho vytiahnem.

Nie! Povieš mi to hneď teraz.

Konečne zo seba vylieva, čo chcem počuť.

Ťahám ho naspäť pomocou kladky, so slovami, že ak zistím, že ma oklamal, má to zrátané.

Tak to je moja práca. Vytiahnuť z ľudí to, čo moji klienti (zväčša oveľa väčšie svine ako ľudia, ktorým sa vyhrážam) potrebujú vedieť. A to všetkými možnými prostriedkami. Podobrotky to nejde nikdy, len vyhrážky nestačia, musím ich vždy vystrašiť na smrť.

Prečo si najímajú mňa? Nikto by totiž nečakal, že ho odrovná žena. Mladá útla žena. Priliehavé minišaty, vysoké podpätky, červený rúž... A v cestovnej taške celý arzenál náčinia. Od lana, cez slzný sprej, nože, paralyzér, štikáčik na prsty po pištoľ. A lieky. Na počítačné oblbnutie. Niekedy mám chuť pribaliť si aj štople do uší, pretože tie neuveriteľné drísty, čo zo seba moje obete vypúšťajú, sa nedajú počúvať.

Zoznámim sa s nimi. Hocikde. Vo výťahu, v práci, v bare... Alebo im zazvoním pri dverách, keď sú doma sami. Nejaký drink, voda alebo káva, kde im primiešam lieky, a keď to nejde, použijem rovno paralyzér. Prebudia sa zviazaní, bezmocní. Človek si ani nemyslí, že je to také ľahké, pokiaľ to neskúsi.

Vypleštené oči, sliny, moč, výkriky, vrieskanie, plač... Ten, kto je na to citlivý, to robiť nemôže. Ja som taká nikdy nebola. Všimol si to jeden chlap, s ktorým som sa zoznámila na vysokej škole. Karol. Ktovie, či sa tak skutočne volá. Mali sme ročníkovú výstavu autorských prác a ja som vystavovala sériu leptov mŕtvych zvierat. Vták, myš, mačka, pes... Dokopy desať. Nemôžem povedať, že by ma nejako fascinovali mŕtve telá, ale pripadali mi svojím spôsobom ako dobré objekty na obraz. Vlastne ani neviem, z akého dôvodu bol na tej výstave, ale dal sa so mnou do reči. Boli sme spolu až do rána. Bez sexu. Akoby som ho poznala odjakživa. Potom, asi

o dva roky, sa mi z ničoho nič ozval a oboznámil ma s tým, čo by odo mňa chcel. Vysvitlo, že sa pohybuje v nie celkom legálnych kruhoch a že už dlhšie hľadá človeka, ako som ja. Nenápadnú útlu ženu, ktorá sa dostane všade, kam chce. Vtedy som si hľadala prácu, a nič som si nemohla nájsť, tak som to vzala. Teraz robím to čo on. A je to jediný človek, ktorý to o mne vie. Teda okrem ľudí, ktorých mi dá na starosť.

Kopa peňazí, ktorá z tejto práce plynie, bohato ospravedľňuje to, že je nelegálna a nemorálna, a neviem čo ešte. Navyše snažím sa byť k obetiam čo najšetrnejšia. Čo najmenej krvi a rán, ak sa dá, tak ani krv, ani rany. Väčšina nástrojov, ktoré nosím v taške, má byť len na postrašenie. A väčšinou to zaberie. Keď ukážem spútanému dvojmetrovému chlapovi klieštiky na prsty, rozplače sa ako malé dieťa. Keď malá útla žena ukáže bodybuilderovi zavesenému dolu hlavou o stropný trám veľký nôž, začne prosiť a skuvíňať ako pes.

Vidím u nich celú paletu citov – od strachu, cez zúrivosť, dokonca až po radosť. Áno, radosť. Keď sa konečne vzdajú a ja ich nechám na pokoji. Psychopat, ktorý si v poslednej chvíli rozmyslí, že vás zabi-je, je pre vás v tom momente ten najlepší človek na svete. Dovolím si tvrdiť, že v ich očiach vidím v tej chvíli vďačnosť, dokonca úctu. Keby som bola psychopatká, robila by som to možno práve kvôli tomu pohľadu. Ja to však robím pre peniaze, pretože táto

práca je kurva dobre platená. Ešte rok a môžem si kúpiť byt!

Nechávam za sebou človeka mlaskajúceho od spokojnosti, z uvoľnenia, aj keď je pošťatý, aj keď mal pred chvíľou hrôzu v očiach. Schádzam zo strechy novostavby s výhľadom na opustené parkovisko cez podkrovný byt, ktorý mojej obeti očividne slúži ako trtkumbál. Ako ľahko som ho zbalila. A namiesto sexu dostal lekcii z toho, že si nemá ulievať z cudzích peňazí.

Obujem si lodičky, upravím sa, pošlem klientovi esemesku s informáciou a odchádzam.

* * *

Sedím doma a pozerám sa na zvädnutý kvet. To, že som mu naliala vodu až po niekoľkých dňoch, ho nezachránilo. Kreslím jeho suché listy, jeho smrť. Skice – hrubé náčrty, napoly dokončené kresby, prepracovaná piplačka ceruzou – zapratávajú celú obývačku.

Medzi nimi je aj papier, kde mám informácie pre moju ďalšiu prácu. Našla som ich pred týždňom v schránke v čistej obálke, bez adresy a adresáta. Tak je to najbezpečnejšie. Chytám papier opäť do ruky. Fotografia, meno, adresa, mená detí, manželky, poznávacia značka auta a cieľ mojej práce. Donútiť ho, aby previedol peniaze na účet môjho klienta.

Zistila som si o ňom už takmer všetko, čo potrebujem. Z internetu, plošticou v jeho byte (ľahko sa tam dalo vlámať, cez plastové dvere som prenikla ako po masle) a sledovaním. Mal ešte jedného syna, ktorý sa pred dvoma rokmi prefetoval v nočnom bare. Ďalšie dve deti sú mladšie, štrnásť- a sedemnástočné, chlapec chodí na základnú školu, dievča na súkromné gymnázium. Jeho žena je v domácnosti, nerobí nič, doobeda väčšinou behá po obchodných centrách, zájde ku kaderníčke, ku kozmetičke a vracia sa s plnými taškami. Typická sliepka vydržiavaná mužom. On sa vracia domov, iba aby sa nepovedalo, niekedy o siedmej, niekedy až o desiatej večer. Ale nehádajú sa. Navzájom sa tolerujú.

Má milenku. Kolegyňu zo svojej stavebnej firmy. Mám podozrenie, že s ním čaká dieťa. Nevyzerá, že by bol ochotný opustiť kvôli nej svoju ženu. To skúsím ako prvé. Vydierať ho tým, že sa o dieťati dozvie jeho žena. Ak to nezaberie (áno, asi nie), budem postupovať ako zvyčajne. Staré dobré násilie. A sprostredkovanie šokujúcej skúsenosti.

Zapnem televízor – ide reklama na tabletky, po ktorých sa vám zväčšia prsia bez operácie. Za ňou reklama na krém na spevnenie krku a poprsia, hneď za ňou žena v pušapke, s prsami vydutými takmer po bradu večeria s nejakým mužom v reštaurácii. Nieкто by mohol nadobudnúť dojem, že prsia hýbu svetom.

VELKÁ VLNA

Vyberiem z mrazničky pizzu a vložím ju do mikrovlnky. Pri mojej práci môže byť každá z mojich večerí posledná, už pri možnosti, že čo len jedna z mojich obetí je psychopat, ktorému nebehá po rozume nič iné, len pomsta. A to aj za cenu vlastného pádu.

Pizza ako posledná večera – tým nič nemôžem pokaziť.

* * *

Dohodla som si pracovný pohovor priamo uňho. Big boss sa ma s radosťou ujal hneď, ako uvidel môj falošný životopis. Architektúra a urbánny dizajn na Harvardovej univerzite v USA, prax vo veľkých stavebných firmách v zahraničí a motivačný list, že sa chcem vrátiť na Slovensko a jeho firmu považujem za neskutočnú šancu. Možno prispejem k jej ďalšiemu rozvoju. A samé podobné bla, bla, bla.

Samozrejme, že ma prijme. Samozrejme, že sa mi bude pchať do zadku.

Sedím v suterénnej hale a čakám, kedy ma sekretárka vyzve, aby som išla hore výťahom. Päť minút – a usmieva sa na mňa, vraj mám ísť za ním. Je milá. Platí jej za to.

Stlačím gombík s číslicou štyri a vyveziem sa k ďalšej sekretárke. Tá ma hneď posielala do otvorených dverí.

Pomerne veľká miestnosť, moderne zariadená,

s pracovným stolom v strede, a za ním on. Postaví sa, priateľsky, ale seabedome ku mne podíde, stisne mi ruku.

Ja – sivý kostým, vysoké podpätky, čierne pančuchy, biela blúzka... a, samozrejme, krvavočervený rúž pre mužské oči. Usmejem sa, usadím sa a namiesto diplomov a odporúčaní vyťahujem z kufríka fotky jeho milenky. Nielen jeho fotky s milenkou, ale aj lekársku správu z gynekológie, dokonca som pri-balila aj záber embrya zo sonografu. Malé nožičky a ručičky, obrys malej tváre, telíčko skrčené do tvaru fazule ho vystrašili ako tyranosaurus rex.

Neveriacky na mňa pozerá. Vraj to nie je jeho.

Ale, no tak, nech sa nestrápnuje. Nech nepopiera, čo je zřejmé.

Dobre, dobre, vraj koľko mi zaplatil. On mi dá viac.

Nech sa nedá vysmiať.

Prekvapenie vystrieda hnev. Začína byť nepriateľský.

Už ma štve. A vyzeral celkom sympatický.

Určite práve ráta, koľko by ho vyšiel rozvod. Určite oveľa viac ako prevedenie ukradnutej čiastky na účet môjho klienta.

Nezdá sa však, že je ochotný spraviť to. Uprednostňuje peniaze pred pokrytecky šťastným manželstvom. Všetko stavia na jedinú kartu – že mu manželka odpustí. Zlé rozhodnutie.

Všetko mu nechávam na stole s ubezpečením, že

mám originály, a zdvorilo prechádzam popri sekretárke, výťahom a von z budovy s vedomím, že ľudia sú čoraz lakomejší.

Okej, sám býva len zriedka, ale viem kedy. V stredu ráno, keď žena ide do posilňovne a deti na ranné tréningy.

Vlámem sa do domu o siedmej ráno. Hoci vedie stavebnú firmu, o bezpečnostných systémoch veľa toho nevie.

Ako vychádza spod sprchy, nepozorovane ho ovalím po hlave. Keď sa preberie, už visí dolu hlavou, priviazaný o zábradlie nad schodiskom. Ruky zviazané za chrbtom. Oči zaviazané, ústa zalepené páskou. Prská nosom, ťažko dýcha, vyteká mu hlien. Hovorím mu „fuj“. Nech prestane, lebo sa zadusí aj bez môjho ďalšieho pričinenia.

Trochu sa upokojí. Pýtam sa ho, či vie, kto som.

Vrtí hlavou horizontálne. Nevie.

Klame. Pýtam sa ho znova.

Zavrtí hlavou vertikálne. Okej, dávam mu dolu šatku.

Prvé, čo uvidí, je lesknúci sa skalpel. Hovorím mu, že skalpel dokáže kožu prerezať ľahšie ako nôž. Kožu, svaly, šlachy, až na kosť.

Dusený výkrik naznačuje, že je mu to jasné.

Okej, dám mu dolu pásku z úst so slovami, že hádam nie je taký hlúpy, aby kričal.

Je. Ziape, prosí, aby som ho pustila, vraj nikomu nič nepovie, spraví, čo chcem.

Znova mu prelepím ústa páskou a zapnem note book.

Chcem od neho len zopár čísel a nejaké to heslo.

Kričím naňho, či je mu to jasné. Kýva hlavou, že áno.

Zdrapím mu pásku z úst a sype banku. Naklikám si online banking. Sype klientske číslo, heslo. Prihlásenie. Suma. Jeho mobil už mám v ruke. O chvíľu nato príde kód.

Potvrď.

A je to. Suma odoslaná.

Potľapkám ho po líci.

Pomocou starej dobrej kladky ho vytiahnem na schodisko, rozviažem ho a padám.

* * *

Kupujem si krém na pleť za vyše tristo eur a ani nemihnem okom. Viem, že ak si chcem našetriť na byt, nemala by som takto míňať. Nieкто by to mohol pokladať za rozmar, nereseť, hlúposť, ale nech to čert berie. V krajinách tretieho sveta by z tristo eur prežila týždeň celá osada, ale ja predsa nežijem v krajine tretieho sveta. Ani tu to teda nie je ktoviečo, keď sa poobzerám okolo, ale je mi to fuk. Občas si predsa treba dopriať malé radosti. Aj keď tých malých radostí je čoraz viac a mne sa v byte zbierajú drahé topánky, kabelky, oblečenie, šminky. Nikdy som na tieto veci veľmi nedbala, až nedávno som objavila ich

čaro. Skriňa plná šiat kričí dosť a zhora mi na hlavu už niekoľkokrát popadali škatule. Mala by som prestať. Ale ťažko sa udržať na uzde, keď vám peniaze pribúdajú na účet takmer každý týždeň. A nie malé. Klikám ďalej, pridám do košíka ešte jeden telový krém a balzam na vlasy.

* * *

Je večer, prezerám si časopis, kde je na každej druhej strane reklama. Okrem reklamy sú tam články so slovami, ktoré sa dajú zhrnúť do jedného jediného slova, a to do slova ZBYTOČNOSŤ.

Odpijem si z vína, dostanem chuť na sex. V poslednom čase mi na to slúžil Peter, ale za tie zbytočné opletačky, ktoré by nasledovali potom, mi to nestojí. Hádžem na seba rifle, obťahnuté tričko, na pery nanášam krvavý rúž a idem do baru na konci ulice.

Nadýchnem sa čerstvého jesenného vzduchu s arómou opadaného lístia a kráčam ulicou. Napadne mi, že by som mohla ešte niekam ísť. Vyjsť si autom do prírody a tak. Kedysi som chodila na výlety častejšie. Dokonca som chodila do prírody maľovať. Teraz mi to ani nenapadne.

O pár minút som tam. Je piatok večer, podnik je naprataný, už zvonka počuť otrasnú popovú odrhovačku. Vstúpim dnu, prederiem sa pohybujúcou sa ľudskou masou k baru. Rozhliadnem sa odtiaľ, ako

sa dá, vidím, že väčšina ľudí je tu mladšia než ja. Vlastne si tu pripadám najstaršia. Zakričím na barmana, že chcem dvojitú whisky s ľadom. A cigarety. Chcem si pripáliť, ale nemám zapaľovač. Spýtam sa výrastkov, ktorým by som tipovala pätnásť, či nemajú oheň. Dievča v zelenom tielku so šiltovkou na hlave mi pripáli cigaretu.

Na konci baru zazriem skupinku chlapcov. Pozorujú ma, odkedy som prišla. Na jedného z nich upriamim pozornosť. Usmejem sa naňho a o chvíľu je pri mne.

„Čau, ja som Tereza.“

„Čau, Oto.“

Panebože, čo to dnes dávajú tým deťom za mená?!

„Okej, Oto, chceš mať so mnou sex u mňa doma?“

Chvíľu akoby váhal, či to myslím vážne, ale keď stále čakám na odpoveď, povie: „Jasné.“

Vypijem whisky na ex a odídem z baru s Otom za pätami.

* * *

Je ráno, sprchujem sa. Ota som poslala domov ešte večer. Bez telefónneho čísla, bez vysvetlenia. Ani neviem, koľko má rokov. Možno ešte nemá ani osemnásť. Netrápi ma to. Sex bol celkom dobrý a to mi stačí.

Natieram si tetovanie na chrbte všade, kam dočiahnem. Kúsky veľkej vlny dostávajú porciu telo-

vého mlieka za sedemdesiat eur. Roztieram ho od krku až po členky a s pocitom sviežosti začínam nový deň.

Píšem Karolovi, či klient dostal peniaze. Všetko išlo cez Karola, nepoznám ani klienta, ani podrobnosti. Nemusím.

Dostal. To znamená, že na účet mi príde zvyšok honoráru.

Na displeji vidím neprijatý hovor od mamy. Čo zase chce?!

Zavolám jej a po niekoľkých zazvoneniach to zdvihne. „Terezka, prečo sa mi zase neozývaš?!“ Ako vždy, rozhovor začne výčitkou.

„Veď ti teraz volám.“

„A večer si bola kde? Čo si nepočula?“

„Nepočula. Až teraz vidím, že si mi volala. Čo sa deje?“

„Slávka sa ide o mesiac vydávať. Dostala si oznámenie? Posielali ho vraj už minulý týždeň.“

„Neviem.“ Kristepane, asi jej nikdy nevysvetlím, že Slávku mám úplne pri riti.

„Akože nevieš?“

„Ešte som nepozrela do schránky. Včera tam nebolo nič.“ Keby tá vedela, čo mi chodí do schránky!

„Tak sa pozri. Je to cez víkend, tak sa nebudeš môcť vyhovoriť, že pracuješ.“

Až teraz mi došlo, že na tú prekliatu svadbu zrejme budem musieť ísť.

„Aha.“

„Tak sa opatruj, moja. A zavolaj mi.“

„Okej, mami, čau.“ Skladám.

Ďalšia pokrytecká svadba, na ktorú musím ísť. Už som v našej rodine absolvovala dve, obidve v kostole, aj keď hlavní zúčastnení nikdy predtým do kostola nechodili, ani nie sú z tých, ktorí by trávili voľný čas modlením.

Nechápem, načo sú svadby. Divadielko pre ostatných. Sociálna schéma. Abstraktné barly pre zdravých. Niežeby som bola zástancom prežitku menom svadba, ale dokážem pochopiť, ak ide iba o dvoch ľudí v tichosti, kdesi na radnici. No také čosi by moja sesternica určite nebola schopná predviesť. Jej ide o zle zahrané, pompézne divadlo. A ja sa na to budem musieť pozerieť.

Okrem mamy mi volal aj Peter, opäť napísal aj zúfalo-trápnu esemesku, že ma miluje a musí ma vidieť. Odpíšem mu, že sa s ním musím porozprávať. V bare, kde sme sa prvýkrát stretli. Bola som tam náhodou, so svojou známou, nejako sme sa dali do reči. Pripadal mi slušný človek, ktorého však ženy zaujímajú viac, ako by mali, čo mne v tej chvíli vyhovovalo. Nič záväzné. Iba sex. Po niekoľkých schôdkach som však zistila, že povrchné vzťahy ho nezaujímajú, a chcela som s ním prerušiť kontakt. No nejako sa mi opäť priplietol do cesty a v slabej chvíli som s ním skončila uňho v posteli. Odvtedy sa správa ako hysterická žena. Myslela som, že to

VELKÁ VLNA

pôjde aj bez slov. Zbaviť sa ho. No zrejme nie. Každému súdnemu človeku by už dávno došlo, že nemám záujem stretávať sa s ním, ale jemu nie.

Musím mu to vytmaviť raz a navždy. Hádám sa len z neho nevykuklí psychopat, ktorý si to zoberie priveľmi k srdcu.

* * *

Poobede sedím v kaviarni a čakám na Petra. Predo mnou káva, parí sa z nej, nasypem do nej cukor, zapálím si cigaretu. Pozriem na veľké biele hodiny s čiernym ciferníkom nad barom. Je 15.10, takže je tu len zopár ľudí. Väčšina sem chodí hneď poobede na kávu alebo večer po práci na nejaký drink. Ideálne miesto na súkromný rozhovor.

Po niekoľkých minútach prichádza s úsmevom od ucha k uchu a s kyticou v ruke. Zrejme mu stále nezaplo, prečo som sa s ním chcela stretnúť.

„Čau.“

„Čau.“ Nedám mu možnosť, aby ma pobožkal.

„To nemuselo byť.“ S nechuťou beriem do rúk kvety.

„Ale muselo. Výnimoční ľudia si to zaslúžia.“

„Ako vieš, že som výnimočná? Veď ma poriadne ani nepoznáš!“

„Poznám ťa dost na to, aby som vedel, že chcem iba teba. Si tá najmúdrejšia, najkrajšia...“

„Peter, prestaň! Stretli sme sa len preto, aby som ti vysvetlila, že sa s tebou už viac nechcem stretnúť.“

Úsmev od ucha k uchu vystrieda výraz raneného zvieratá. Nehovorí nič, pokračujem teda ja.

„Vieš, myslela som si, že je to medzi nami nezáväzná a že to tak berieš aj ty. Ale ako vidím, ty nie, je mi to veľmi ľúto. Naozaj ma mrzí, že ty by si chcel niečo viac, a ja som ti to nie schopná dať.“

Vyzerá prekvapene. Pochopil? Možno konečne pochopil.

„Si krutá.“

V duchu kričím: Je toto možné?!

„Keby som bola krutá, tak sa s tebou už nestretnem ani sa s tebou nebudem rozprávať, nebudem reagovať na tvoje správy.“

„Ale ja ťa milujem.“

„Kristepane, Peter, spamätaj sa!“ Zberám sa na odchod.

„Prosím ťa, počkaj! Môžeme si to ešte vysvetliť.“

Už mi z neho začína kypieť žlč.

„Tu niet čo vysvetľovať. Peter, ja ťa nemilujem, ty mňa áno, preto sa už s tebou nechcem stretnúť. Rýchlo na mňa zabudni! Prajem ti šťastný život bezo mňa.“

Pracem sa preč, kvety zostali na stole. Dúfam, že sa z toho rýchlo spamätá a už mi dá pokoj.

Až keď vyjdem von, zistím, že som si tam zabudla

VELKÁ VLNA

šatku značky Valentino. Moja obľúbená šatka. Dokelu! Tá moja roztržitosť! Mám sa vrátiť?

Ani náhodou!

* * *

Držím pod vodou hlavu známeho podnikateľa a počítam sekundy. V napustenej vani je ponorený až po plecia. Na hladinu vyskakujú vzduchové bubliny, mece sa, trasie sa. Telom mu prebehne kŕč. Až potom mu vytiahnem hlavu. Lapá dych, kričí, že nič nevie. Zlá odpoveď. Ponorím ho zase, a takto to budem robiť, kým sa mi nevyspovedá. Nemá ženu ani deti, nemá rodinu, hovorím mu, že ak ma neoboznami s jeho ctenými vedomosťami, odrežem hlavu jeho psovi.

Nič.

Hovorím mu, že jeho psa stiahnem zaživa z kože.

Nič. Asi ho nemá až tak rád.

Vytiahnem mu hlavu z vody asi šiestykrát a vypluje zo seba všetko, čo vie, aj s vodou.

* * *

Prídem domov, v schránke ma čaká okrem čistej, nepopísanej obálky niekoľko reklamných letákov a malá obálka so svadobným oznámením. Obálky neotvorím, vybehnem rovno hore, na druhé poschodie.

Vyberiem z chladničky grilované kura z donáškovvej služby, vložím ho do mikrovlnky, postavím vodu na kávu a idem do kúpeľne. Šminky na ľavom oku mám roztečené – ošplechla ma voda z vane, v ktorej som topila toho úbožiaka. Pretriem si oko tampónom, odlíčim sa a s pocitom dobre vykonanej práce si zalievam kávu. Vždy si robím zalievanú, aj keď mám kávovar. Presso mi nezaberá, voda tam prejde cez kávu za niekoľko sekúnd a intenzita kofeínu je oveľa slabšia.

Parí sa z nej, nadýchnem sa jej vône a sadnem si za stôl pred dnešnú poštu.

Nepopísanú obálku si nechám na neskôr a otvorím svadobné oznámenie.

Krémovo-ružový gýč na prednej strane oznamuje mená, dátum, čas a miesto, a po otvorení sa na mňa škeria dve tváre. Obidve známe. Slávka a Peter.

Jej ospevovaný Peter, ktorého som včera definitívne poslala k vode.

Trvá mi pár sekúnd, kým mi to dôjde, a vypuknem v hurónsky rehot.

To nie je možné! Myslela som si, že je iba hlupák, on je navyše hajzel. Trochu ma zaráža, že vyzerá ako človek, ktorý by niečoho takého nebol schopný. Čo by sa stalo, keby som povedala, že s ním chcem chodiť? Vykašľal by sa na snúbenicu, alebo by sa mi ju pokúsil zatajiť a hrať to na obidve strany? Je Slávka záložný plán alebo súčasť plánu dvojitej hry?

Rada by som to zistila, ale keď si predstavím, že by

som sa s ním mala znovu stretnúť, dvíha sa mi žalúdok. Kašlem na to. A načo by som to vpravela sesternici? To tiež nemá význam. Nech si žije svoj hlúpy sen.

Odpijem si z kávy a opäť vypuknem v smiech, až mi zabehne.

* * *

Moja budúca obeť chodí často do Rakúska. Má tam firmu, ale ktovie, čo tam robí mimo práce. Mala by som ho aspoň raz sledovať, aby som prípadne mohla použiť svoje poznatky a fotky na vydieranie.

Viem, že v Leopoldovom múzeu vo Viedni je teraz okrem všade propagovanej výstavy nahých mužov – Nackte Männer – vystavovaný aj Kacušika Hokusai a iní japonskí majstri. A že tam majú aj najväčšiu zbierku prác Egona Schieleho.

Spojím príjemné s užitočným a zájdem tam.

O niekoľko hodín sedím v aute v bezpečnej vzdialenosti od jeho domu, a keď vyjde, naštartujem. Nemusím ani zapínať GPS, inak veľmi potrebné v mojej práci, a nenápadne ho sledujem.

O mojej obeti viem zatiaľ len to, že má štyridsaťosem rokov, jednu dcéru (študuje v USA ekonomiu), manželku (má cestovnú kanceláriu) a vyzerá ako celkom slušný človek. Ibaže si ulieva poriadne čiastky z firemného účtu na úkor svojho spoločníka

a dlhoročného kamaráta. Ako vidieť, až taký kamarát nie je.

Zhruba po dvoch hodinách, keď si vypočujem celé dva albumy od Nine Inch Nails, Fragile a Year Zero (nepočula som ich pekne dávno), prichádzame pred jeho firmu na predmestí Viedne. Vezme zo zadného sedadla kufrík a vojde do sklenej budovy. Neznášam tieto skleníky. Vidieť tam všetko a všetkých. V poslednom čase sa táto hlúpa móda uplatňuje aj pri obytných domoch – absolútne to nechápem. Pripadala by som si tam ako v skleníku alebo v zoo, kde sa na mňa môžu prísť všetci pozrieť. V mojich očiach takéto domy nevytvárajú pocit domova. Ani zďaleka.

No čo... zlý vkus.

Vystúpim z auta, podídem k jeho autu a nalepím mu na podvozok sledovacie zariadenie. Keď sa pohne, budem o tom vedieť. Všetky tieto hračky mám od Karola a dodnes neviem, odkiaľ ich má on. Ani ako fungujú. Stačí, že ich viem používať.

Predpokladám, že najbližšie dve hodiny, možno aj viac, z firmy neodíde, a mám dosť času na múzeum.

Vo svojom aute zapnem GPS a poberiem sa tam, kam ma zavedie.

Zhruba polhodinu mi trvá, kým zaparkujem. Je to od múzea asi o tri ulice ďalej, hádam tam trafím aj bez GPS. Pozerám na autá, samé slovenské a české ešpézetky, na uliciach počuť slovenčinu. Rakúšanom

musíme ísť poriadne na nervy. Takmer pred sto rokmi sa začala vytrácať z ulíc nemčina a mesto zaplavili cudzinci – to vraj bol jeden z prvotných popudov, prečo Adolf Hitler napísal *Mein Kampf*. Dosť nebezpečná záležitosť.

Prídem na nádvorie areálu MuseumsQuartier, kde sa to hmýri ľuďmi. Väčšinou sa tam premávajú alebo postávajú turisti s foťákmi. Snažia sa odfoťiť vo vtipných pózach pred zväčšeninou fotografie nahého muža vytlačenej na kartóne, tróniacej pod schodmi. Zakrývajú a odkrývajú mu penis. Nevieam, čo je na tom také vtipné.

Vyjdem hore schodmi a kúpim si lístok za dvanásť eur. Mám ľahkú bundu, takže do šatne nejdem.

Na prízemí sú nejaké japonské hlúposti, potlače, zvitky... Nuda. Na ďalších prechádzam popri najväčšej svetovej zbierke obrazov Egona Schieleho (už som zabudla, aký je dobrý), ďalej popri Gustavovi Klimtovi (nepatrí k mojim obľúbeným, ale bol stokrát lepší ako dnešní najpredávanejší výtvarníci) a Oskarovi Kokoschkovi (vždy sa mi páčili ruky na jeho obrazoch). Najviac ma upúta Schieleho maľba *Die Eremiten* (1912) (181 × 181 cm) – *Pustovníci*. Už som ju predtým videla reprodukovánú a aj vtedy ma upútala. Vlastne väčšinu týchto malieb som už videla, ale všetky len v knihách a na internete. Musím povedať, že až taký rozdiel to zase nie je. Dve tmavé postavy na mňa urobili najväčší dojem – akoby si uvedomovali moju prítomnosť.

Ďalej sa takmer v celej Schieleho tvorbe vyskytujú nahé telá, torzá, údy, končatiny... Akty. Vraj nimi zásoboval trh s pornografiou, ktorá za jeho čias vo Viedni prekvitala. Na stenách vidím veľa mužských aktov, bol bisexuál, aj to vidieť. O maľbách zriedenými olejovými farbami by sa takmer dalo povedať, že ide o kresby.

Viem, že Schiele istý čas žil a tvoril aj na Slovensku, ale neviem kde. Aj keď je tu najväčšia zbierka jeho diela, Viedňou bol znechutený a v roku 1910 z nej odišiel do Českého Krumlova, kde aj zomrel na epidémiu vtáčej chrípky. Ako dvadsaťosemročný.

Keby zomrel o rok skôr, mohol sa pridať do Klubu 27 – medzi umelcov, ktorí zomreli vo veku dvadsaťsedem rokov. A nebolo ich málo.

Prechádzam popri maľbách a kresbách, ktoré poznám, aj popri tých, ktoré nepoznám, od umelcov, ktorých poznám, aj od tých, ktorých mená mi nič nehovorí. Konečne natrafím na obraz, kvôli ktorému som sem prišla. *Velká vlna* pri Kanagawe, drevoryt (25,9 × 38 cm), ktorý je súčasťou série *Tridsaťšesť pohľadov na horu Fudži* (1830 – 1832). Je presne taký, ako som si ho predstavovala. Takmer dokonalý. A to „takmer“ hovorím iba preto, lebo nič nie je dokonalé. Nie je na ňom nič, čo by diváka mohlo oklamať. Žiadne nánosy farby, ktoré by zakrývali tie spodné a opravovali by predošlé chyby. Čisté, premyslené ťahy, poctivá práca. Vyžaruje z neho talent a pokoj.

Pozerám sa naň asi päť minút a idem ďalej. Po-

VELKÁ VLNA

zriem si aj ostatné grafiky, aj iných autorov, sú fajn, a namiesto depresie, že ja niečo také nikdy nevytvorím, ma zasiahne vlna uspokojenia, že som konečne videla poriadne umenie. To stačí. Idem ďalej.

Schádzam po schodoch, kde kričia nejakí Rusi, a pozerám na displej, či sa auto mojej obete pohlo. Nepohlo.

Vo fast foode si kúpim bagetu so syrom a zeleninou a vraciam sa späť k autu. Jeho auto mám na dohľad. Nechce sa mi tu dlho sedieť, no s mojou prácou súvisí aj to. Púšťam sa do bagety a na displeji naklikám The Beginning Of The End – NIN – Year Zero.

Down on your knees, you'll be left behind
This is the beginning
Watch what you think, they can read your mind
This is the beginning.
I got my mark, see it in my eyes
This is the beginning.
My reflection I don't recognize
This is the beginning.

We think we climb so high
Upon the backs we've condemned
We face our consequence
This is the beginning of the end

You wait your turn, you'll be last in line
This is the beginning
Get out the way 'cause I'm getting mine
This is the beginning

God helps the ones that can help themselves
This is the beginning
May be too late as far as I can tell
This is the beginning

We think we've come so far
On all our lies we depend
Facing our consequence
This is the beginning of the end

Budeš ponechaný osudu a zrazený na kolená,
tak sa to začína.
Vedia čítať myšlienky, daj pozor, nemysli, čo sa nemá,
tak sa to začína.
Som poznačený, vidieť mi to v očiach,
tak sa to začína.
Vlastný odraz nespoznávam,
tak sa to začína.

Myslíme si, ako vysoko sme vyšli,
po chrbtoch tých, ktorými pohrdame.
Čelíme svojim činom – tie sú príčina.
Tak sa koniec začína.

Čakáš na rad, no budeš posledný,
tak sa to začína.
Uhni mi z cesty, tá je moja,
tak sa to začína.
Pomôž si, človeče, aj Boh ti pomôže,
tak sa to začína.
Čo keď je neskoro, všetko len akože,
tak sa to začína.

VELKÁ VLNA

Myslíme si, ako ďaleko sme prišli,
od vlastných klamstiev sme závislí.
Čelíme svojim činom – tie sú príčina.
Tak sa koniec začína.

Neviem, ako bol ten text pôvodne myslený, na čo sa vzťahoval, možno na politiku, alebo na niečo iné, ale mne presne sedí na moju obeť.

Dožujem posledný kúsok bagety, vypnem prehrávač a čakám.

Po chvíli naozaj vyjde z budovy a ide k autu, nasadne a niekam sa uberá. Ja za ním.

Zhruba po pol kilometri zastane pred nejakou reštauráciou a zmizne vnútri.

Idem za ním, sadnem si obďaleč, k stene, za nejaký veľký kvet v črepníku tak, aby som ho mala na očiach, ale aby som nebola nápadná.

O niekoľko minút za ním príde muž s kufríkom, vyzerá to ako pracovná skorá večera. Príde za mnou čašníčka, čo si dám, hovorím: „Espresso mit Milch und Mineralwasser. Danke.“

Čašníčka v bielej zástere odcupitá a ja zatiaľ nevidím nič zaujímavé.

Až po chvíli. Muž, ktorý prišiel za ním, mu položil ruku na ruku. Nie kamarátsky, ale tak, ako to robia zalúbené páry. Žeby to bola náhoda? Na náhody verím čoraz menej.

Je načase vytiahnuť mobil. Teraz je výhodou, že už aj telefónom spravíte kvalitnú fotku. Nemusíte vyfa-

hovať veľký foťák s objektívom väčším ako celý stôl, aby ste od fotili čosi v diaľke. Mobil má celkom dobrý zoom a dostatočný počet pixelov, aby som svoju obeť mohla skompromitovať.

Predstieram, že píšem správu, a telefón mám namierený na tých dvoch. Aj keby boli gejovia, pochybujem, že sa na verejnosti prejavia viac. Aj tak urobím zopár záberov a vychlipkám kávu. Počkám ešte päť minút, a nič. Ani sa viac nechytily za ruky, ale z ich pohľadov som vyčítala, že zaručene ide o iný vzťah ako obchodný.

Ja sa poseriem! Otec, manžel – a gej!

Nechám na stole päť eur a pracem sa čakať do auta.

O pätnásť minút vychádzajú von, každý nasadne do svojho auta, ale idú za sebou. Myslím, že toto bude ľahšie, ako som si myslela.

O tri bloky ďalej zastanú a idú do nejakého obytného domu. Byt je v lepšej štvrti, určite patrí jednému z nich a slúži im ako trtkumbál. Počkám pár minút. Našťastie sa už stmieva, môžem pozorovať, v ktorých oknách sa rozsvietilo.

Tretie poschodie. Idem tam.

Zazvoním pri vchode, možno mi niekto otvorí. Stláčam zaradom všetky gombíky, okrem tretieho poschodia. Po chvíli sa ozve: „Ja, bitte?“

„Dobrý deň, potrebujem sa dostať dnu za rodinou,“ poviem po slovensky.

Pustí ma.

Vyjdem na tretie poschodie, zahnem doľava, pretože okná sa rozsvietili vľavo. Chvíľu počúvam za dverami.

Nič.

Risknem to a potichu si otvorím špeciálnym kľúčom z výbavy od Karola. Sama som niekedy prekvapená, ako ľahko to funguje.

V chodbe je ticho, idem k miestnosti, odkiaľ vychádza svetlo. Dvere sú sklené, sklo je matné a tesne pri nich odrazu počujem presne tie zvuky, ktoré chcem počuť. Nastavím si foťák a prudko otvorím.

Z postele na mňa civia dve šokované tváre, telá jeden na druhom. Pár sekúnd zostanú v strnulej póze, čo sa akurát hodí na dobré zábery.

Raz, dva, tri, štyri, päť záberov. Stačí. A utekám preč.

Naštartujem, zapnem GPS a idem domov.

Počas cesty sa zabávam pri predstave, že by fotky uvidela jeho žena – fotky jej nahého muža s niekým iným ako ona – s iným mužom. Na druhej strane by ma však mrzelo, keby som narušila vzťah tých dvoch mužov. Vyzerali naozaj zaľúbení. Ktovie, ako dlho to spolu ťahajú.

Ktovie, koľko úsilia ich stálo, aby to zamaskovali. Ktovie... No mne to môže byť jedno. Nemal si ulievať cudzie peniaze.

Reflektory môjho auta osvetľujú už iba slovenské poznávacie značky a po niekoľkých hodinách sa dostanem domov.

* * *

Opäť som v aute, tentoraz sa veziem za mesto, k neďalekému kopcu.

Zaparkujem pod ním, hore idem peši. Vedie tam lesný chodník lemovaný stromami, z ktorých už opadala časť lístia, sú sfarbené dožltá, dočervena, dooranžova, farebné listy mi šuštia pod nohami, príjemne to tu vonia. Ani sa nepamätám, kedy som bola naposledy v prírode. Asi pred niekoľkými rokmi. Niežeby mi to chýbalo, ale zmena občas nezaškodí.

Pomedzi stromy mi udiera do očí slnko, založím si okuliare, predsa len, oči nie sú zvyknuté.

Viem, že hore je rozhľadňa – no chcem ísť až tam?

Lesy mám rada, najmä ihličnaté. V detstve som často chodila do lesa za dedinou, kde bývali starí rodičia. So starým otcom sme chodili na huby, čučoriedky, maliny... No najradšej som zbierala mladé výhonky zo smrekov, ktoré sme potom nakladali do cukru alebo do vodky. (Teraz je to tuším zakázané.) Doteraz si pamätám na skvelú chuť takého sirupu. Raz mi dal starký ochutnať aj z vodky s nádejou, že ma to odradí, ale mýlil sa. Potiahla

som mu celú fľašu a postupne som všetko vypila v drevárni za domom. Mala som vtedy asi desať rokov.

Starí rodičia z otcovej strany zomreli pomerne mladí a odvtedy sme na dedinu nechodili.

Ani do lesa.

Spomedzi napadaného lístia vykúka fľaša koly. To ma preberie. Nie som jediná, ktorej napadlo vybrať sa sem na prechádzku. Inštinktívne sa rozhlídnem. Nikde nikto. Nijaké hlasy.

Naozajstná jeseň. Toto ročné obdobie mám najradšej. Možno preto, lebo som sa v jeseni narodila. Dvanásteho októbra. Preto mi zle vychádzajú roky a bola som v triede takmer vždy najstaršia.

Napriek všetkej tejto malebnosti mám vo vrecku slzný sprej. Človek nikdy nevie, či naňho v kríkoch nečíha úchylák alebo psychopat. Keby tak aj bolo, prišiel by na to, že on by sa mal báť mňa, a nie ja jeho.

Po polhodine mierneho stúpania to začínam cítiť v nohách. Vidieť, že neposilňujem, necvičím ani nebehám a jediná záťaž, ktorú moje nohy dostávajú, je nosenie lodičiek od Christiana Louboutina. Asi by som s tým mala niečo robiť. Mala? Nie som z tých, čo začnú kysnúť, hneď ako sa prestanú hýbať. Nikdy som nemala ani svaly, ani tuk. To je možno moje šťastie.

Asi po ďalších pätnástich minútach, počas ktorých som počula iba šuchot vlastných krokov a sem-tam

spev vtákov, žiadne ľudské hlasy, ani iné zvuky vyjdem až hore, k drevenej besiedke.

Pod malou strechou si sadnem na drevenú lavicu, rozhliadnem sa. Je tu naozaj pekne. Až sa mi ťažko verí, že len pár minút cesty autom odtiaľto to vyzerá diametrálne odlišne. Vytiahnem mobil a nafotím kaskády farebných stromov ústiacich do doliny, kde tečie potok. Všetko si ukladám do galérie, hneď vedľa fotiek mojej nahej obete s milencom. O ďalších fotkách ani nehovorím. Keby si niekto prezeral môj mobil, ani by neveril, čo vidí. Už ich musím vymazať. Aj tak ich mám uložené na kľúči, pre každý prípad.

Pohrabem sa v bunde. Vedľa slzného spreja mám aj škatuľku cigariet a zapalovač. Vytiahnem jednu cigaretu a zapálím si hneď vedľa nápisu ZÁKAZ FAJČIŤ. (Je tam preto, aby niekto nepodpálil les.)

Zhlboka vtiahnem dym a vypustím ho do sviežeho vzduchu.

Nie je biely, ako som čakala.

V slnečnom svetle vyzerá ako čierny príznak.

Moju poslednú obeť bolo ľahké donútiť, aby zaplatila. Tomu mužovi som poslala kuriérom priamo do rúk zásielku s vydarenými fotkami dvoch nahých tiel a prekvapených tvárí, s údajmi, koľko má kde poslať. Prečo tak má spraviť, bolo také jasné, že som nemusela nič vysvetľovať. Môjmu klientovi prišli peniaze na účet nasledujúci deň. A mne hneď nato pribudlo takisto päťtisíc eur za dobre vykonanú prácu.

Keby všetko išlo tak ľahko...

Dofajčím cigaretu, precízne zahasím ohorok a idem spať.

* * *

Volá mi Zuza, kamarátka ešte zo strednej. Trvalo nám rok, kým sme sa stretli na ulici a zistili, že bývame v tom istom meste. Zuzana pracuje ako dispečerka kamiónovej dopravy a robí väčšinou v noci, takže má prevrátený režim. No aj tak sa práve jej najčastejšie podarí vytriahnuť ma večer niekam do baru. Netuším, čo môže chcieť o štvrtej popoludní.

„Čau, Zuzi.“

„Čau. Čo robíš večer?“

„Prečo?“

„Mám dnes voľno. Nezájdeme niekam na drink?“

Ako Zuzu poznám, drink je iba krycí názov na najmenej desať drinkov.

„Môžeme. Kde sa stretneme?“

„Tam, kde minule. O siedmej?“

„Okej, zatiaľ čau.“

Neviem, či mám náladu na preplnený bar, kde počuť len samé odrhovačky a táranie ľudí. Ale so Zuzou sa stretnem celkom rada. Hovorí viac ako ja, hovorí veľa, vlastne väčšinou rozpráva iba ona, no mne to vyhovuje. Občas ju aj počúvam, občas prikývnem, dám jej za pravdu, občas sa zasmejem, aj keď neviem čomu, pretože pri tých jej rečiach niekedy strácam

niť. Niekedy mám pocit, že by jej vystačilo, keby rozprávala sama sebe pred zrkadlom. Ale mám ju rada. Je extrovertná, veselá, utáraná... presne môj opak. Aj výzorom. Kým ja som nižšia a útla, mám takmer chlapčenskú postavu, čierne vlasy po plecيا, ona je vysoká, má bujné poprsie a vysadený zadok, presne taký, o akom muži snívajú, dlhú blond hrivu, ktorou stále potriasa. Keby nás spolu pozoroval niekto cudzí, rozdiel medzi nami by mu musel byť až smiešny.

Dve hodiny sa iba motám po byte, osprchujem sa, dám si kávu. Oblečiem si rifle Acne a tričko od Marca Jacobsa, blejzer Calvin Klein – všetko kúpené cez internet so sedemdesiatpercentnou zľavou. Oči si zvýrazním špirálou, na pery nanesiem červený rúž a vyrazím.

Zhruba za dvadsať minút som tam. Zuza na mňa už čaká pri stole pre dvoch vedľa baru. Keď ma zazrie, spustí svoje typické: „Čáááááú!“

„Čau. Už si tu dlho?“

„Nie, ale meškáš, ako vždy.“

„Veď je práve sedem.“

„No a? Raz môžeš prísť aj skôr! A čo to máš za handry? To muselo stáť poriadne veľa. Čo, kradneš?!“

Zabudla som, že Zuza sa v handrách vyzná. Mala by som si dávať pozor.

„Áááale, kúpené cez internet.“

„Mňa neodrbeš! Ty máš nejakého nabijaka, ktorý ti to cvaká?!“

„Nemám nikoho.“

„A ten... čo si ho stretla minule. Ako sa volal? Tuším, Peter. Ha?“

„S tým je koniec.“

„Akože koniec? A bol aj začiatok?“

Fakt sa mi o ňom nechce baviť, už keď si naňho spomeniem, mám zlý pocit v bruchu. No Zuza na mňa vypúli oči a čaká odpoveď.

„Raz som sa s ním vyspala a odvtedy je taký otravný, že sa to nedá zniest.“

„Aký otravný?“

„Stále písal, vyvolával a tak.“

Ani náhodou jej nepoviem, že navyše si ide brať moju sesternicu. To by rozoberala aj týždeň!

„No a?“

„Čo... no a?“

„To bol nejaký problém? Ostatné riešia skôr to, že sa im chlapi neozývajú.“

„Vieš, Zuzi, niekto nemusí mať rád podlízavé správanie.“

„Okej, veď tvoja vec.“

„A čo ty, ako sa máš?“

Položila som správnu otázku na to, aby spustila lavínu, čo sa jej dnes stalo, čo sa jej stalo za posledný týždeň, mesiac, rok, za celý život. Niektoré veci mi hovorí dookola vždy, keď sa s ňou stretnem, takže presne viem, čo bude nasledovať. Aspoň nemusím hovoriť o sebe.

Preplnený podnik sa zaplnil ešte viac, takže Zuza

musí kričať, aby som ju počula, čo jej nerobí problém. Po dvoch mojítách, do ktorých sme si pridali rum navyše, mi Zuza kričí do ucha, či nejdeme niekde inde. Vraj je niekde nejaká akcia, chcela by sa tam ísť pozrieť.

Okej, prečo nie.

O pár minút si berieme taxík a ona mi stále kričí do ucha, asi jej nedošlo, že už nemusí. Vystúpime na ulici, kde som bola len zopárkrát, a ideme ešte asi tridsať metrov, až k domu, odkiaľ sa ozýva elektronická hudba. Zuza, naprataná v akomsi tope, obutá vo vysokých čižmách, sa vôbec nehodí na akciu, kde skáče kopa sfetovaných detí s postavami ako vyžly. No ona sem chcela ísť, aj keď neviem načo.

Zaplatíme vstupné, vojdeme dnu a naskytne sa mi presne taký obrázok, aký som čakala. Asi dvesto sfetovaných detí sa rytmicky aj nerytmicky natriasa stále na tie isté tóny.

Sadneme si k stolu, neďaleko baru, ako vždy. Zuzana sa rozbehne kúpiť drinky, ja sa ďalej rozhliadam. Sedí tu len málo ľudí – buď sú to takí, čo sa tu ocitli náhodou, ako ja, alebo takí, ktorých berú mdloby po požití extázy, je im zle, nevládzu tancovať. Pamätám sa na ten pocit. Aj ja som kedysi brala éčko ako cukríky, našťastie to trvalo iba krátko.

O chvíľu je pri mne Zuza s drinkami a škerí sa na mňa, že vraj barman vyzerá dobre. Keď som sa naňho pozrela, dosť som sa pobavila.

„Zuza, veď je aspoň o desať rokov mladší a o desať kíľ chudší ako ty!“

„No a?“ zazrela na mňa.

„Okej, veď nič, ja len, či si to uvedomuješ.“

„Jasné,“ odpila si z rumu.

Sme jedny z mála, ktoré tu robia tržbu s alkoholom, pretože zéčkované deti chcú jedno-jediné, a to VODU!

Odpijem si aj ja a začínam sa nudiť. Zuza kváka niečo, o čom nemám ani šajnu, a tak iba občas pokývavam hlavou. Našťastie sa tu môže fajčiť, tak si zapalujem jednu za druhou. Zuza ma núti piť rýchlejšie a rýchlejšie, aby mohla ísť po ďalšie drinky k svojmu barmanovi. Pristavuje sa pri mne chalan, nemôže mať viac ako dvadsať, vraj či nechcem éčko. Nie, ďakujem. Vraj či nejdem tancovať. Nie, ďakujem. Vraj mi dá éčko zadarmo, lebo som sexi. No to sa poseriem! Ak nechcem éčko, tak koks. Ten má tiež iba pre seba, ale že sa podelí. Je milý, no posielam ho preč. Teraz na toto fakt nemám náladu.

Keď už vidím Zuzu dvojmo, usúdím, že je najvyšší čas ísť do postele.

„Ideme už?“

Zhrozene na mňa pozrie. „Vydrž ešte!“

Ešte chvíľu sa obetujem, takmer zaspím, zatiaľ čo ona vnúti barmanovi svoje číslo.

Konečne sa praceme.

* * *

Ráno sa zobudím na naliehavý piskot vtákov. Bývam iba na druhom poschodí a nejaké stromy na ulici sú, ale nikdy som piskot nevnímala. V hlave mi treští, mám opicu. Natiahnem si svaly na nohách, prevalím sa na druhý bok a naskytne sa mi pohľad na Zuzu s rozmazanými šminkami na ksichte. Pre-spala u mňa. Vôbec si nespomínam, ako sme sa sem dostali.

Vytackám sa z postele, idem do kúpeľne. Vyzerám podobne ako Zuza, ibaže mám menej rozmazaný mejkap. Umyjem sa, osprchujem, prezlečím a postavím na kávu.

Na stôl pripravím rožky, syr, šunku a paradajky. (Sú v chladničke už asi mesiac a stále sú rovnaké. Nechcem teda ani vedieť, akými svinstvami sú postriekané.)

Pijem kávu a kontrolujem si správy. Zase mi volala mama. Poobede jej zavolám...

Zuza sa zobudí asi hodinu po mne, nahlas zíva, trvá jej celú večnosť, kým vylezie z postele. Ide sa umyť, hovorí, že sa osprchuje doma. Sadne si za stôl, rozkrojí rožok a dá si naň maslo, plátky syra, šunky a horčicu.

Podáva mi plátok šunky v prstoch s načierno nalakovanými nechtami, plátok sa leskne, trochu sa trepoce v nepevnej ruke, príde mi zle pri predstave, že by som ho mala zjesť.

„Vďaka, už som jedla.“

„Mala by si jesť viac, si strašne chudá.“

Mám na jazyku: A ty by si zas mohla jeŝt' menej!
Ale nepoviem nič.

„Dokedy máŝ dovolenku?“

„Eŝte týždeň. Pôjdem pozrieť našich,“ povie s kús-
kami ročka medzi zubami.

„Tak ich pozdrav.“

„Vďaka.“

Zuza sa vypratala a ja som sa rozhodla, že dnes
nebudem robiť nič. Napokon, ani by som sa na nič
nezmohla.

* * *

Poobede, keď sa dám ako-tak dokopy, zavolám
mame. Zase jej trvá tri rite času, kým zdvihne tele-
fón, hlavne, že keď hneď nezdvihnem ja, neodpustí si
komentáre.

„Ahoj, Terezka, včera som ti volala. Kde si bola?“

„Bola som vonku. Čo je, mami?“

„Rozmýšľala som o svadobnom dare pre Slávku.“

„No a...?“

„Či máŝ nejaký nápad.“

„Nemám nijaký nápad.“ Vlastne mám – zrušiť
svadbu.

„Tak by sme mohli kúpiť za nás troch nejaký drah-
ŝí kávovar. Čo povieŝ?“

„Ako vieŝ, či im ho nekúpi aj niekto iný?“

„A ako to mám vedieť?“

„Spýtaj sa Slávky.“

„Ale, prosím ťa! Čo by to už bol za dar?“

„Veď sa to tak normálne robí, nie? Dopredu sa dá vedieť, kto čo kupuje, aby sa nestalo, že nakoniec budú mať desať kávovarov alebo desať mixérov, alebo neviem čoho. Na svadby sa teraz dávajú dary na objednávku. Chápeš?“

„Ja neviem... Nebude to čudné, keď jej zavolám?“

„Čudné je to, že dnes niekto ešte podporuje taký prežitok, ako je svadba.“

„Terezka, nebuď taká cynická.“

„Mami, prosím ťa, už ma s tým neotravuj.“

„Ale...“

Zložím.

Predstava, že budem svedkom toho naivného divadelného predstavenia s naivnými hercami, ma však začína celkom baviť.

* * *

Oblečiem si tmavomodrý zamatový kostým Tom Ford for Yves Saint Laurent, obujem lodičky Christian Louboutin s červenou podrážkou a idem na ďalší z radu fiktívnych pohovorov, kde mám zastrašiť bohatého podnikateľa, mávajúc mu pred očami výpismi z jeho účtov a hrozbou daňovej kontroly.

Objedнала som sa na druhú hodinu, prídem o päť minút skôr. Ani si nestačím sadnúť a recepčná ma pošle na piate poschodie firmy na projektové pora-

denstvo. Nevie, čo tu poriadne robia, viem, že robia všeličo: od vypracovania projektov na čerpanie eurofondov po vedenie účtovníctva.

Stačilo do životopisu napísať, že som vyštudovala ekonómiu na Harvarde, ovládam niekoľko jazykov, a hneď mali záujem, aby ma zamestnali.

S kufříkom vpochodujem do kancelárie, kde ma čaká nízky plešivý muž s nadváhou, viditeľne sa potí. Sadnem si a všetky jeho zbytočné reči hneď v úvode zastavím.

Pozerá na výpisy ako puk, nič nehovorí, iba sa ešte viac potí, navyše fučí.

Hovorí, že to nie je žiadny dôkaz. Že on je poctivý človek.

No tak! Nechaj si tie reči pre niekoho iného!

On vraj nikomu nič na účet prevádzať nebude.

Zlá odpoveď.

Pokojne odkráčam z budovy a nechám muža v neistote.

Hodinu nato mu počítam zuby a s kliešťami v ruke sa ho pýtam, ktorý mám vytrhnúť ako prvý.

Počkala som si ho v jeho aute – pomocou hračiek od Karola som sa doň ľahko vlámala. Zo zadného sedadla som mu priložila na krk nôž a navigovala ho, kam má ísť.

Poslúchol bez protestov.

Keď sme prišli tam, kde som chcela, pichla som mu slabú dávku ketamínu.

V opustenej rozostavanej budove teraz visí dolu

hlavou a prosí, nech ho nechám, že spraví všetko, čo chcem.

Takže, ešte raz. Ktorý zub ti mám vytrhnúť ako prvý? Nie sú tvoje, však? Sú umelé. Museli byť drahé. Môžem ťa však ubezpečiť, že vytrhnúť ich bude tiež bolestivé.

Nie, nie. Prosí.

Okej, tak mi povedz banku, heslo... Však to poznáš.

Všetko sype a platba je čoskoro vybavená.

Zvesím ho dolu pomocou kladky a s pištoľou v ruke mu kážem odísť až o desať minút. Hoci pod ketamínom, ktorý mu stále koluje v žilách, bude schopný šoférovať asi o dve hodiny.

Zavolám si taxík a vypadnem.

* * *

Som ponorená vo vode a nad hladinou vidím šesť tvárí s nejasnými kontúrami. Šesť zlých sudičiek. Nehovoria nič, iba na mňa zízajú, vyzerá to tak, že ma pod hladinou držia nasilu. Niečo mi vyčítajú, ale nechápem čo. Aj keď majú rozmazané tváre, viem, že sú to moje obete. Možno minulé, možno budúce.

Chcem kričať: Pustite ma, je to predsa vaša chyba! Nemali ste byť nenásytní!

Vedia, čo si myslím, vedia, že by som kričala presne tieto vety, tak ma ďalej držia za krk.

Chytá ma panika, vzpieram sa, nič nepomáha, zapriem sa z posledných síl. Nič.

Vtom sa nadýchnem, no nie vody, do pľúc prudko vcucnem vzduch. Obranný mechanizmus tela ma vystrelí do sedu, v tme lapám dych.

Tento sen som nemala prvý raz. Určite sú na príčine skryté výčitky svedomia za moju prácu. Asi nie som až taká otrlá, ako som si myslela. No čo, kým je to iba sen...

Pozriem na mobil. Je 4.30. Vstanem z postele, idem sa do kuchyne napiť vody.

Svetlo nechám zhasnuté, kuchyňu osvetľuje len pouličná lampa. Oranžové svetlo dopadá na hladinu vody v pohári. Ako sa končia takéto sny? Čo keď sa ľudia v takých situáciách nezobudia? Čo keby som v sne pod tou vodou zomrela? Zadusila by som sa? Je to vôbec možné?

Neviem. Vypijem pohár až do dna.

O päť dní mám narodky. Dvadsaťosem. Je mi jedno, koľko mám rokov. No pravda je aj to, že chcem v živote niečo viac, nie iba prenasledovať ľudí a mať za to peniaze. Pociťujem to čoraz silnejšie. Ktovie, dokedy to takto pôjde ďalej.

Sama neviem, čo by som vlastne chcela. Chcem byť uznávanou výtvarníčkou? Nie.

Chcem si nájsť nejakú spriaznenú dušu? Nie.

Chcem mať rodinu? Nie, nie, nie.

Neviem. Viem iba to, že chcem viesť pokojný život. Žiadne naháňanie za peniazmi, uznaním, doka-

zovanie si niečoho... Nechcem sa zapísať do histórie svojimi činmi ani nechcem po sebe zanechať potomstvo. Ak si ľudia myslia, že ich deti sú pokračovaním ich života, veľmi sa mýlia.

Nepatrím k ľuďom, ktorí presne vedia, čo od života chcú, a zubami-nechtami si idú za svojím. Skôr nechápem, čo tu mám robiť, nechápem pravidlá spoločnosti ani zmysel ich dodržiavania, som lenivá robiť čokoľvek, čo sa odo mňa očakáva. V tomto chaos sa cítim ako otrok, ktorý sa akýmsi nedopatrením ocitol na slobode – nech začnem utekať akýmkoľvek smerom, je to nesprávny, zbytočný cieľ. Je teda lepšie zbytočne sa vzpierať (ale aspoň vyjadriť svoj nesúhlas) alebo sa apaticky dať unášať prúdom života, ako to samo príde?

Neviem. Možno sa nad tým zbytočne zamýšľam.

Keď už musím byť na tomto svete (nik sa ma nepýtal, či tu chcem byť) až do svojho definitívneho zániku, chcem iba žiť pokojne.

* * *

Všetci mi volajú – vraj čo chcem na narodeniny. Mám sto chutí každému povedať, že chcem diamantový šperk a iné dary neprijímam. To nie je darček, keď si ho vyberiem sama! To si ho rovno môžem aj sama kúpiť!

Všetkým som povedala, že neviem a nech sa s ničím neobťažujú.

Mama mi chce upiecť tortu. Ako vždy. A ako vždy ju nezjem. Napchávajú sa ňou všetci okrem mňa. Piškótové cesto, orechovo-rumová plnka, posypané mandľami. Nikdy som tú tortu nemala rada a mama ju vždy robí. No nikdy som jej nepovedala, že mi je z tej jej torty na vracanie. Nemá to teda odkiaľ vziať. A ani jej to nikdy nepoviem.

Najradšej by som bola, keby sa narodeniny neoslavovali. Je to vôbec dôvod na oslavovanie? Nepoviem, keď má niekto sto rokov... Ale ani to by nebolo ktoviečo.

Pozriem sa na kvet – už je úplne vysušený. Vyhodím ho aj s črepníkom.

Zapnem televízor. V poslednom čase ho púšťam zriedka. Väčšinou si zapnem notebook a sťahujem filmy a seriály, aspoň nemusím každých päť minút znášať reklamu.

Je päť preč a zdá sa mi, že všade idú správy. Zrazený chodec na ceste, opití boli aj chodec, aj šofér, mŕtvy biely kôň mafie, mŕtva starinka nájdená po týždni v spálni, mŕtva žena po pôrode... mŕtve hádam všetko. Zatknutí údajní členovia daňovej mafie, zatknutý drogový díler, zatknutý údajný bankový lupič, zatknutá obchodníčka s bytmi, zatknutí Rómovia, vzápätí takmer všetci prepustení pre nedostatok dôkazov. Ďalej správy zo zahraničia, za dnešný deň opäť zabitých niekoľko desiatok ľudí. Bombové útoky, strelba do civilistov... Zemetrasenie, záplavy, požiare... O hladomore, na ktorý každý deň zomrie

niekoľko tisíc, možno niekoľko desaťtisíc ľudí, sa už ani nehovorí. Napokon, po všetkých správach s negatívnym obsahom ukazujú na všetkých staniách zvieratá alebo ľudí v smiešnych situáciách. Aby sa nepovedalo.

A potom reklama na gél na intímnu hygienu. Prepnem. Reklama na prací prášok. Prepnem. Reklama na očné kvapky... Prepnem, prepnem, prepnem... až kým nenarazím v zástupe nedokonalostí na surfistu, zdanlivo ľahučko sa kĺžuceho po veľkej vlne. Unáša ho, a pritom sa dá unášať. Využíva jej silu vo svoj prospech. Zdá sa to také jednoduché, ale človek musí určite vynaložiť veľa úsilia, aby sa to naučil a aby sa na vlne udržal. No stojí to za to. Aj zažiť to, aj pozerať sa na to. Je to najkrajšie, čo dnes vidím. Napadne mi, tak ako už niekoľkokrát predtým, že by som si mohla k mojej vlne na chrbte dať vytetovať ešte aj malého surfistu na samom vrcholku. No na surfe som nikdy nestála (aj keď čo nie je, môže byť) a potom by to tetovanie už nebolo celkom o mne. Napokon, ja sa pohybujem možno na nebezpečnejšej vlne ako surfista. Na vlastnej, pomyselnnej. Vlna ako tetovanie stačí.

Vypnem televízor, nalejem si kolu. Vtom mi pred vchodom niekto zazvoní. Asi to bude nejaký omyl, alebo zas niekto neotvára vchod, tak zvonía každému.

Podídem k telefónu. „Prosím?“

„Tereza?“

„No? Kto je?“

„Tu je Oto.“

Doriti! Čo môže chcieť? Ďalší cvok, ktorého sa nebudem môcť zbaviť! Keď nad tým rozmýšľam, ešte žiadny muž mi nezvonil dolu pri dverách. Nikto sa do tohto štádia ani nedostal. Nepripustila so to.

„Čo chceš?“

„Teba.“

Je toto možné?! Tie deti sú jednoducho priame. Niežeby mi to nelichotilo, ale nepotrebujem opletačky s nejakým Otom. (OTO – čo ma pOTOm?!)

„Vypadni!“

„To hádam nemyslíš vážne?! Trepal som sa sem cez celé mesto a ty ma pošleš iba tak do kelu?!“

„Pošlem.“

„No tak... prosíím.“

Darmo som dúfala, že ten mladý zabudol na sex so mnou hneď, len čo zavrel dvere od môjho bytu. Bolo mi toto treba?!

Sama neviem, prečo som to urobila, asi som tak konala preto, lebo vznikla nezvyčajná situácia, ale iba som sa počula, ako hovorím: „Tak poď hore. Ale len na chvíľu!“ A pustila som ho dnu.

Vyzerá presne tak, ako si ho pamätám – na vzťah príliš mladý, no dosť zrelý na sex. Presne to som v tej chvíli potrebovala. No potrebujem to teraz?

Je vysoký, chudý, má čiernu športovú bundu, džín-sy, tenisky, modré oči, svetlohnedé vlasy a na nich

nacapenú šiltovku. Pozerá na mňa, nehybne, ruky vo vreckách, nevie, čo má robiť.

„Dáš si kolu?“

„Ehm.“

Vyberiem z chladničky kolu, pritom mi v hlave búcha otázka, čo tu vlastne chce. Podám mu ikeácky pohár, plný takmer po okraj, a obaja sme ticho. Pozerá na mňa spod šiltovky, upíja si z koly. Zvláštne, vôbec mi neprekáža, že je ticho. To ticho mi neprekáža.

Po chvíli ma však zvyšky sociálnych schém, ktoré mám v sebe zakorenené, nútia niečo povedať.

„Koľko máš rokov?“

„Osemnásť.“

Hodím naňho skeptický pohľad.

„O dva mesiace,“ vyhrkol, tentoraz presvedčivo.

„Veľká vec, však?“

„Ani nie.“

„Nechystáš sa to osláviti?“

„To hej, aj keď neznášam vlastné oslavy. Nikdy neviem, ako sa mám tváriť. A neviem predstierať nadšenie.“

„Poznám to.“

Sadneme si na gauč, čo najďalej od seba, rozhliada sa po stenách.

„Tie obrazy... Maľovala si ich ty?“

„Ehm.“

„Všimol som si ich už minule. Sú dobré.“

„Ďakujem.“

„Pripomínajú mi Francisa Bacona.“

Nepredpokladala som, že by čo len tušil, kto je Francis Bacon.

„Vyznáš sa v umení?“

„Trochu kreslím.“

„Trochu?“

„No dobre, chcem ísť študovať maľbu.“

„Fakt? To nerob. Neuživíš sa. Choď študovať niečo iné. Kresliť a maľovať môžeš aj tak.“

„Vlastná skúsenosť?“

„Hej. Ja som študovala grafiku – a je mi to na nič.“

„Čo robíš?“

„To nechci vedieť.“

Pohár má už prázdný, zdvihne ho smerom ku mne.

„Vďaka za kolu.“

„Ešte chceš?“

„Nie.“

Viem presne, čo chce.

„Vieš... to, čo sa stalo medzi nami minule, sa už nezopakuje.“

„Okej, ako chceš.“

„Si milý chalan. Nemáš dievča?“

Len sa zasmieje pomedzi zuby.

„Asi to nevyšlo, však?“

„Ehm.“

Nechcem sa spýtať, prečo mu to s frajerkou nevyšlo, je to zbytočné, napokon, ani ma to nezaujíma.

Po chvíli ticha z neho vypadne: „Vieš... mohla by si ma doučovať.“

„Čo?!“

„Budem ti za to platiť.“

„O to nejde. Ja neviem učiť.“

„To nič.“

„A čo doučovať?“

„Akože čo?“

„Čo by som ťa mala doučovať?“

„Kresbu!“

Neviem si predstaviť, že by som niekomu vysvetľovala, ako má kresliť, a už vôbec nie niekomu, s kým som mala jednorazový sex.

„A kde by to malo byť?“

„Ja neviem... Tu?“

„Ja na to nemám čas.“

„Bolo by to len raz za týždeň.“

„Ja neviem...“

„Prosím.“

„Na internete nájdeš určite sto učiteľov kreslenia. A kompetentnejších, ako som ja.“

„Teba poznám.“

„Nepoznáš.“

„Tvoje maľby sa mi páčia.“

„Veď si videl iba päť.“

„Tak mi ukáž ostatné.“

Bolo mi toto treba?!

O päť minút vidím, ako moje ruky rozvazujú šnúr-

ky na doskách a hrabú sa vo výkresoch. Oto stojí pri mne a hovorí, že chce vidieť všetky.

„Všetky ti neukážem.“

„Prečo?“

„Lebo ich nevidel ešte nik.“

„Ja môžem byť prvý.“

Je to čudné, ale tento chlapec má na mňa taký vplyv, že robím, čo chce.

Hrabem sa v zátišiach, aktoch, skicách predmetov, kvetov, častí tiel... Ukazujem mu svoje abstraktné fantázie, absurdity, ktoré mi z ničoho nič vypadli z hlavy.

„Páčia sa mi.“

„Bodaj by si nadával!“

„Tak?“

„Tak... čo?“

„Budeš ma doučovať?“

Čo mu mám povedať? Neviem. Dve hodiny v týždni by ma nezabili, no aj tak asi nie som schopná niekoho čokoľvek učiť. A nie som si istá, či znesiem, aby chodil ku mne domov. Dá sa však povedať nie?

Dá. No nespravím to.

„Okej, ktorý deň?“

„Streda?“

„Najlepšie by bolo, keby sme tomu nechali voľný priebeh.“

„To znamená – čo?“

„Že to nebude napevno a dohodneme sa vždy cez mobil.“

„Okej.“

Dám mu číslo, on mi dá svoje a vypadne.

* * *

Narodky prebehli tak ako vždy. U mojich rodičov. Torta, predstierané nadšenie, sviečky, šampanské, zavolali aj susedu s dcérou, s ktorou si nemám čo povedať. Doniesli mi akúsi súpravu čudných pohárov s hranatým dnom. Možno mi poslúžia na vyventilovanie zlosti.

Štrngáme si, smežeme sa a pomedzi reči sa celý čas votkáva téma Slávkinej svadby.

Vo svojej izbe sa neskôr pripravujem na ďalšieho nepoctivého spoločníka firmy. Ďalšej stavebnej firmy. Chlap si ulieval zo spoločnej kasy tak dlho, až to jeho spoločníka prestalo baviť. Keď nad tým rozmýšlam, nikdy som nemala obeť, ktorá by bola nevinná. A ženy neberiem. Aj keby naozaj ulievali peniaze.

* * *

Mužovi kvapká voda z tváre. Kvapká mu opačným smerom, tečie od krku, cez bradu, až po čelo, pretože visí dolu hlavou. Visí na povraze na konári stromu, ktorý rastie na brehu rybníka. Okolo nik. Žiadne domy, žiadni ľudia.

VELKÁ VLNA

Tento rybník som si vyhliadla už dávno, pretože vždy, keď som tadiaľto prechádzala autom pri skúmaní okolia vhodného pre moju prácu, nikdy tu nebolo živej duše.

Zas som svoju obeť prepadla v jeho aute a potom, keď prišiel na dané miesto, pichla som mu malú dávku ketamínu, akurát takú, aby som ho na chvíľu znehybnila. Pomocou kladky som ho vyvesila na strom a ponorila a vynorila asi desaťkrát.

Najprv všetko popieral, teraz sa trasie a v šoku kričí, že mi dá všetko, čo má.

Všetko nechcem.

Chcem len to, čo nakradol.

Okej, okej, všetko mi povie. Sype čísla a heslo, viac mi netreba.

Pritiahnem ho k brehu a zvesím.

V lodičkách od Manola Blahnika, zasvinených od žaburiny z močiara, prejdem asi pol kilometra a zavolám si taxík.

* * *

Hovorím Otovi, nech si robí pomocné čiary. Začne sa rehotiť, lebo pod čiarami myslí čiary pervitínu.

Hovorím mu, nech to berie vážne, a začne robiť čiary aj tam, kde je to zbytočné.

„Načo tam robíš tie čiary?“

„Veď si povedala, že ich mám robiť.“

„Ale pomocné, nie zbytočné. Ty spravíš líniu a potom cez ňu umelo načrtneš čiaru. To má aký význam?!“

„Aby si bola spokojná.“

„Myslíš, že keď vidím toto, som spokojná? Chceš sa zlepšiť v kreslení, alebo chceš, aby som bola spokojná?“

„Chcem aj jedno, aj druhé.“

„Okej, tak nerob čiary ledabolo.“

Oto sa snaží, čmára po výkrese sem a tam, zátišie – hrušky, jablká, pohár, váza a biela drapéria – kreslí v pomere jedna k jednej. Dištancia rovná sa trikrát polomer zobrazovacej kružnice – tak, ako som ho to učila. Výsledok – napriek všetkému celkom znesiteľný.

Hovorím mu, aby sa uvoľnil.

Hovorím mu, aby nestrácal nervy.

Hovorím mu, že podstatné je, aby ho to bavilo.

Baví ho to. Nervy nestráca. Je uvoľnený. Až príliš.

Povie mi, že ho to so mnou baví.

To je fajn.

Povie mi, že má dobrý pocit.

To som rada.

Povie mi, že chce niečo viac.

To nehrozí.

Kladiem na stôl bustu Antona Bernoláka a kážem mu, nech ju nakreslí.

Kreslí ju z trojštvrťového profilu – obrys hlavy, umiestnenie očí, nos, brada... všetko v správ-

nom pomere. Myslím, že moje doučovanie je zbytočné.

„Oto?“

„No?“

„Podľa mňa nepotrebuješ doučovanie.“

„Ale potrebujem.“ A ceruzou ďalej čmára po výkrese.

* * *

Červené obtiahnuté šaty zvýrazňujúce útlu postavu – nápadne z nich na chrbte vykúka tetovanie, čierne pančušky, čierne lodičky... a napokon červený rúž. Aj keď nie som klasicky pekná, musím uznať, že dnes som sexi ako peklo. Nech ho porazí!

Dnes budem svedkom toho, ako mojej sesternici povie „áno“ muž, ktorý ešte pred niekoľkými týždňami skučal, že som jediná, ktorú kedy miloval.

Štartujem auto, rodičom poviem, že je požičané, a so škodoradosťou v duši sa vydávam na veľké predstavenie.

* * *

Parkujem pri dome strýka a tety, kde je už naprataných päť áut vedľa seba. Medzi nimi aj auto mojich rodičov. Prišli už ráno.

Vystúpim, v ruke šampanské, aby sa nepovedalo, a otvorí mi mama.

„Ahoj, moja. Čo to máš za auto?“

„Kamarátkino.“

„A prečo nesieš šampus?“

„A čo som mala doniesť?“

„Nič, veď sme kúpili ten spoločný kávovar. A toto nie je oslava narodenín, ale svadba.“

„Aha.“ Dostanem chuť celý ten šampus vypiť.

„Terezka!“ Z kuchyne vybehne teta. Ako vidím, od rána na nej pracovala vizážistka. Viac vlín na hlave, viac mejkapu, viac všetkého.

„Čau.“

„Doniesla si šampanské?“

„Hej.“

„A načo?“

Kristepane, to nemôžem len tak priniesť ten šampus?!

„Len tak,“ a podám jej ho.

„Kde je Slávka?“

„Hore jej robí účes kadernička.“

„A ženích? Kde je?“

„Ten príde až do kostola.“

Bude mať prekvapko priamo pred oltárom.

Až po chvíli si všimnem, že tu pobehuje dosť ľudí. Mamina sesternica, jej syn, ktorého som videla naposledy, keď sme boli ešte deti, a všelijaké povedomé tváre, ktoré nesú podobné črty. Krv nie je voda. Niečo na tom bude.

Zvítam sa s nimi a pridám sa k otcovi a strýkovi, ktorí pijú whisky a sledujú toto divadlo z kresiel.

Všimnem si dve baby navlečené v akýchsi kostýmových šatách, sú skoro navlas rovnaké ako Slávka, ako cez kopirák, vraj jej najlepšie kamarátky, družičky.

Asi o polhodinu, keď ma už opúšťa trpezlivosť, schádza dolu biely chumáč za hlasných, nadšených prejavov obecnstva. Napriek všetkému nie je to až také zlé, ako som čakala. Myslela som, že bude mať tie najväčšie, najnašuchorenejšie šaty, aké som kedy videla, ale tieto sú celkom vkusné.

Sedím v aute rodičov, opäť na zadnom sedadle, ako keď som bola malá. Štartujeme. Veľké divadlo pokračuje.

Pred kostolom si opäť uvedomím, akú máme veľkú rodinu. Takú rozvetvenú, že o troch štvrtinách ľudí ani netuším, kto sú. Sesternice, bratanci, synovia, dcéry z druhého, tretieho, x-tého kolena... mi kazia výhľad na ženícha. Ten je niekde vpredu. Vraj sa s ním zoznámim až po obrade.

Slávka si naplno užíva pozornosť, veď možno o ničom inom v živote ani nesnívala.

Sadnem si v kostole medzi otca a mamu, ovalená zatuchlinou a pachom kadidla. Z druhého radu mám konečne výhľad na Petra. Má čierny oblek s tmavomodrým lemovaním, asi od Armaniho, a bielu košeľu. Vyzerá bez emócií, pokojne, akoby stál v rade v supermarkete. Nezbadal ma.

Napravo od oltára sú hudobníci, držia sláky, pripravení spustiť starú známu odrhovačku. Určite sú

nespokojní s tým, že sa v kariére nedostali ďalej – hrajú len na svadbách a na pohreboch.

Pri Petrovi stojí jeho svedok, dosť sa naňho podobá, asi je to jeho brat. Brat vyzerá celkom k svetu. Čo keby som bola až taká škodoradostná, že sa s ním vyspím? To bol len taký nápad. Vzápätí tú myšlienku zavrhnem. Ak sa správa ako jeho brat, nestojí mi to za to.

Vypnem si zvonenie, nech mi zase nezačne vyzvárať telefón v nesprávnu (správnu) chvíľu. Vtom zachytím jeho pohľad. Moje červené šaty sú neprehliadnuteľné, takže by bol zázrak, keby si ma nevšimol. Pozriem na neho priamo, drzo, usmejem sa a zakývam mu ako anglická kráľovná.

Chvíľu mám pocit, že sa pozerám na sochu. Zmeškal, krvi by sa mu nedorezal, iba neveriacky, nechápavo civie.

Mama si všimla, že sa na mňa pozerá. „Prečo sa ženích na teba tak pozerá? Ty ho poznáš?“

„Nie. Nevie.“

Musí si pripadať ako chytený v pasci, až mi je ho chvíľu ľúto. Došlo mu, že viem, že klamal. Došlo mu, že budem svedkom, ako klame ďalej. Ja som asi posledný človek, ktorého by si tu bol želal.

No čo... nenvyberá si.

Nástroje sa rozozvučia, konečne vchádza nevesta. Divadlo naberá obrátky. Mama dokonca vyronila slzu.

Kňaz: „Slavomíra a Peter, rozhodli ste sa uzavrieť

sviatosť manželstva. Teraz nastáva chvíľa, keď Kristus Pán tu pred zástupcom cirkvi a pred cirkevnou obcou sviatostne spečatí vašu lásku. Preto sa vás pred Bohom a cirkvou pýtam: Je toto vaše rozhodnutie slobodné a úprimné?“

Úprimné?!

Obaja: „Áno.“

„Slavomíra a Peter, ste rozhodnutí žiť...?“

Bla, bla, bla... To sa poseriem! Nemôžem si pomôcť, ale cez všetky tie reči cítim cirkevnú propagandu. Viac ako akési potvrdenie lásky medzi dvoma ľuďmi, životného záväzku, alebo nazvite to, ako chcete, vnímam reči o Bohu, cirkvi a všetkých svätých, o tom, ako im my tu dolu na zemi máme slúžiť, či čo. A ak sa tak nestane, zhoríme v pekle.

Na každú otázku, ktorú im kňaz položí, odpovedia obaja „áno“.

Ďalej hovorí niečo o rodine, o deťoch, ktoré majú tiež vychovávať podľa zákonov cirkvi. Akoby ich vychovávať inak ani nebolo možné!

Opäť sa oháňa Ježišom Kristom a všetkými svätými, a cirkvou, dookola, bla, bla, bla... Dospejem k záveru, že sa to nedá počúvať, nieto ešte tomu veriť. Obaja povedia na ten prúd klamstiev a sebaklamstiev ešte niekoľkokrát „áno, áno, áno...“ a ja sa preháham, aby som nezutekala.

Keď už svitá nádej, že sa toto divadlo blíži k záveru, kňaz povie, aby zložili pred Bohom a jeho

cirkvou svoje manželské sľuby. A moja nádej spadne do hnoja.

Peter recituje ako cvičený papagáj: „Ja, Peter, beriem si teba, Slávka, za manželku a sľubujem pred všemohúcim Bohom, že ti budem verným manželom a že ťa nikdy neopustím, ani v šťastí, ani v nešťastí, ani v zdraví, ani v chorobe a že ťa budem milovať a ctiť po všetky dni svojho života.“

Tak mu treba.

Slávka: „Ja, Slavomíra, beriem si teba, Peter, za manžela a sľubujem pred všemohúcim Bohom, že ti budem vernou manželkou a že ťa nikdy neopustím, ani v šťastí, ani v nešťastí, ani v zdraví, ani v chorobe, a že ťa budem milovať a ctiť po všetky dni svojho života.“

Tak jej treba.

Kňaz položí na ich spojené ruky štólu a hovorí: „A ja v mene svätej cirkvi potvrdzujem, že ste uzavreli sviatosťné manželstvo...“ A opäť Boh, Syn, Duch, všetci svätí, cirkev... kolotoč. Radšej by som sa pozerala tristo hodín, ako rastie strom, než vnímať toto.

Zrazu sa mi vybaví text z internetu: *Vylejte vedro vody na mravenisko a systematicky žijúce mravce zrazu pobehujú chaoticky a zmätene... Dookola stláčané dva gombíky na diaľkovom ovládači...*

Vôbec by mi neprekážalo, keby to tu celé spláchna veľká vlna.

Všetci (okrem mňa): „Amen.“

Kňaz povie, že ešte musia prisahou potvrdiť, čo si navzájom sľúbili. Sľub nestačí, musí byť aj prisaha! Naposledy som prisahala sama sebe, keď som bola ešte dieťa, že sa pomstím spolužiakovi, ktorý mi zlomil kružidlo. Zabodla som mu ceruzu do stehna a mala som za to dvojku zo správania. Keď prisahajú dospelí ľudia, pripadá mi to trápne.

Peter hovorí: „Pred oltárom nášho Pána Ježiša Krista prisahám, že svoj manželský sľub dodržím. Tak mi Pán Boh pomáhaj.“

Tak mu Pán Boh pomáhaj.

Slávka: „Pred oltárom nášho Pána Ježiša Krista prisahám, že svoj manželský sľub dodržím. Tak mi Pán Boh pomáhaj.“

Tak jej pomáhaj.

Kňaz žehná snubné prstene a hovorí, že tí, čo ich budú nosiť, si majú zachovávať vernosť a plniť Božiu vôľu a žiť skrze Krista, nášho pána. Až do smrti.

Novomanželia: „Amen.“

To sa poseriem!

Teta si utiera slzy do vreckovky, mama tiež.

Dookola stláčané dva gombíky na dial'kovom ovládači...

Nastoknú si prstene, sľubujú si vernosť a zase roztočia ten otrasný kolotoč. Ťažko premáham smiech.

Kňaz: „Svätý Otče, tvorca celého sveta, ty si muža i ženu stvoril na svoj obraz...“ Chvíľu mám pocit, že mozog mi prestal fungovať. Možno som na okamih,

na pár sekúnd aj zaspala. No poslednú vetu zaregistrujem jasne.

„... Nech sa zúčastňujú na bohoslužbách Cirkvi a vo svete nech svedčia o tebe. A po šťastnej starobe nech sa stretnú so svojimi drahými v nebeskom kráľovstve. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.“

Asi ma porazí. To nemôže myslieť vážne! Totálna cirkevná propaganda. Mám chuť otľcť mu o hlavu Čiernu knihu katolíckej cirkvi. A chrstnúť mu do tváre všetky jej zverstvá, počnúc tým, že zabrzdila vývoj ľudstva na takmer jedenásť storočí (vzdelanie obmedzovala len na výklad Biblie), končiac tým, že jej svätá kniha je plná bludov a klamstiev.

So zatnutými zubami neviem, či mám vypuknúť v smiech alebo v krik.

„A teraz sa obráťme k nebeskému Otcovi modlitbou, ktorú nás naučil náš Spasiteľ.“

Všetci (okrem mňa): „Otče náš...“

Mám pocit, že som sa ocitla v absurdnom sne.

Pred kostolom nasledujú gratulácie novomanželom, čo si naozaj vychutnám. Petrovi zaželám šťastné manželstvo, pričom mu dám na obe líca mäkký bozk.

Ostali mu na tvári odtlačky od červeného rúžu.

* * *

Svadobná hostina prebehla tak, ako som čakala. Pripitým príbuzným sa v ústach prevaľovali kusy jablkovej štrúdle a čokoládových zákuskov a medzi

vyfahovaním historiek z dávnej minulosti a rozširovaním rodinných klebiet si polovica z nich neodpusťta otázku, kedy sa vydám aj ja.

Nevydám sa. Chcem dodať, že po tom, čo som pred chvíľu videla, to určite nikdy nehrozí. No zdržím sa.

Prečo?

Lebo! Už ani nepredstieram slušnosť.

Peter sa mi celý zvyšok oslavy úspešne vyhýbal. Hodil na mňa iba jeden ľadový pohľad, a ani sa mu nečudujem.

* * *

Lístie na stromoch sa drží už len z posledných síl a pri každom závane vetra niekoľko listov nevydrží. Dávam tomu týždeň, a konáre zostanú holé. Na ulici je len jeden muž so psom, pes sa motá na jednom mieste, prikrčí sa a z celej sily tlačí. Vytlačí malú kôpku, jeho pán sa to ani náhodou neobťažuje upratať. Pes inštinktívne hrabne zadnými nohami, len tak, aby sa nepovedalo, a idú ďalej.

Do skla, rovno pri mojej tvári, narazí včela zmätaná z posledných teplejších dní. Odstúpim od okna, usrknem si z kávy a sadnem si za stôl, kde mám podklady pre svoju prácu.

Na papieri A4 mám opäť iba základné informácie: Muž, štyridsaťšesť rokov, ženatý, dvaja synovia, jeden sedemnášť, druhý dvadsaťdva rokov. Stredná

škola, vysoká škola. Manželka obchoduje s realitami. On má firmu na ekonomické poradenstvo. Niekomu zrejme poradil zle. Náročky. Aby z toho mohol profitovať. Mojou úlohou je dostať od neho prachy, ktoré mali patriť niekomu inému. Mám len číslo účtu, na ktorý má poslať peniaze. Žiadne meno ani tvár. Veď on už bude vedieť, o koho ide.

Budem ho sledovať, ak nenájdem nič, čím by som ho mohla vydierať, príde na rad staré dobré násilie. Ak to nepôjde podobrotky... Klasický scenár.

* * *

Zuzana mi hučí do telefónu, že sa vyspala s tým barmanom. A že s ním má rande a nevie, o čom sa má s ním baviť. Mám vraj ísť s nimi.

„Mať s ním sex ti nerobí problém, ale ísť s ním na rande ťa vykoľají?“

„Poď tam so mnou! Prosiííím.“

„Ani náhodou!“

„Nemusíš tam byť dlho.“

„Ja ti garde robiť nebudem. Čo máš pätnásť?“

„Prosiím.“

„Hovorím ti, že nie.“

Keby som ju nepoznala už tak dlho, pochybovala by som o jej duševnom zdraví. Niekedy sa správa fakt ako pripečená.

„No dobre... ako chceš. Mohla byť sranda.“

„O tom pochybujem.“

„A ty? Ako bolo na svadbe?“

Povedala som jej len o sesternickej svadbe, zatajila som, že si brala Petra.

„Veď to poznáš... Cirkevný obrad a pripitá rodina. Pre mňa takmer smrteľná kombinácia.“

„Ale prežila si to, nie?“

„Bolo to na doraz. Dúfam, že tebe nikdy nenapadne mať cirkevný sobáš!“

„Zatiaľ mi také čosi nenapadlo.“

Zrak mi mimovoľne padol na hodiny. Až vtedy som si uvedomila, že je už pol jedenástej večer. Zuza mi asi volá z práce.

„Si v práci?“

„Hej.“

„Tak pracuj a neotravuj ľudí súkromnými telefonátmi.“

„Ha... okej. Tak sa niekedy vidíme. Čau.“

„Čau.“

* * *

Na toho chlapa som nič nenašla. Sledovala som ho týždeň, odpočúvala, s foťákom s objektivom na veľké vzdialenosti som strávila v aute celé hodiny... a nič. Vzorný manžel, otec, slušný občan, dokonca chodí nakupovať do supermarketu. Dokonca aj varí, zrejme je to jeho záľuba. Keby sa v práci nezachoval ako chrapúň, a určite nie iba raz, mohli by sme ho považovať za slušného človeka.

No nič... musím ho poriadne prikvačiť a vystrašiť fyzickým násilím.

Býva dvadsať minút autom od centra a každý deň chodí úsekom, kde je veľmi riedka premávka. Chatová oblasť, za ňou kľukatá cesta smerujúca k niekoľkým novostavbám na kopci.

Napravo od cesty je malá opustená chatka, pri nej miesto na parkovanie. Zaparkujem tam a počkám si naňho, viem, že chodí z práce v rovnakom čase, plus-mínus polhodina. Predstieram, že mám defekt, a potrebujem pomoc.

Za ten čas, čo tam parkujem, prešlo okolo mňa len jedno auto, zastalo, akási žena mi ponúkla pomoc, odmietnem, poviem, že na niekoho čakám.

O pár minút si to kľukatou cestou šinie on. Vystriem ruku, zastavím ho, hovorím, či by mi nebol ochotný vymeniť koleso. V červených lodičkách na vysokej platforme a v minisukni, snažím sa pôsobiť ako neschopná hus, odkázaná na pomoc.

Okej, povie, zaparkuje vedľa mňa, zohne sa ku kolesu – a vzápätí dostane dávku ketamínu. Vyberiem mu z vrečka telefón, vypnem mu svetlá na aute a kladím ho na skladací vozík. Ten je tiež jedna z vecí, ktoré mi poradil Karol. Lodičky vymením za tenisky a môžem pokračovať.

Odveziem ho hlbšie do lesa, nájdem si dostatočne vysoký a dostatočne pevný strom, aby som ho tam mohla zavesiť pomocou kladky dolu hlavou.

O pár minút ho plieskam po tvári.

Preberá sa. Niečo mrmle.

Čuš!

S notebookom pripraveným na presun peňazí mu poviem, nech sype heslá.

Tvári sa, že nevie, o čo ide. Chvíľu to naozaj vyzerá, že nevie.

Keď mu poviem sumu, hneď mu je všetko jasné.

Okej, okej, prosí, nech ho dám dolu, že mi všetko povie.

Nie, hovor teraz. A žiadne výmysly!

Vytiahnem z bundy lesknúci sa nôž, jemne ho ním porežem na krku. Nie tak silno, aby mu tiekla krv, zostane mu len škrabanec. Chcem len, aby to cítil.

Dobre, dobre, všetko povie.

Presuniem peniaze, zvesím ho a čo najrýchlejšie sa pracem.

* * *

Oto chce opäť vidieť moje tetovanie. Vraj sa mu páči a chce aj on podobné.

„Neopakuj po iných!“

„Nevravím, že rovnaké, ale podobné.“

„Výsledok by bol len úbohá napodobenina.“

„Môžem ho znova vidieť?“

„Na to zabudni.“

Kreslí sklený džbán s vodou, ovocie, drapériu... takmer lepšie ako ja.

„Naozaj si myslím, že už žiadne doučovanie nepotrebuješ.“

„Človek sa učí stále.“

„Neviem, či sa máš čo naučiť odo mňa.“

„Zbytočne sa podceňuješ.“

Ja – a podceňovať sa? To je posledné, čím by som sama seba charakterizovala. Dá sa povedať, že vždy som si robila, čo sa mi žiadalo, nikdy som sa nezamýšľala, či niečo dokážem, alebo nie. Jednoducho som to skúsila, a buď to vyšlo, alebo nie.

„Nepodceňujem sa. Hovorím ti fakty.“

„Tak teraz ti poviem fakty ja – potrebujem doučovanie a ty si na to ten správny človek.“

Pri tomto chlapcovi fakt neviem, čo si mám myslieť.

* * *

Prechádzam sa v supermarkete. Do koša, ktorého kapacita by bola dostatočná aj na zásoby desaťčlenej rodiny na mesiac, vkladám pečivo, jogurty, syry, jablká a nejakú zeleninu. V každom druhom regáli sa na mňa škeria čokoládoví Mikulášovia a Santa Clausovia v ligotavých obaloch, naznačujúci, že sa blížia Vianoce. Budú až takmer o dva mesiace, to však obchodníkom nebráni, aby som už mesiac narážala na vianočnú výzdobu. Všade reklamy na vianočné ponuky telefónnych spoločností, parfumérií, odevných značiek, drogérií, hypermarketov... a pro-

tivná vianočná hudba. Účelom toho všetkého je vygumovať vám mozog, aby ste nakúpili čo najviac nepotrebných vecí.

Keď sa však pozriem na ozdoby zavesené na stojane medzi košíkmi pre psos a karimatkami, celkom sa mi zapáčia. Nevieam, či podľahnem tlaku okolia alebo strácam vkus, alebo sú naozaj pekné, ale jedny si vezmem. Na vrchu koša odrazu kraľujú hnedé soby a béžové snehové vločky z umelej hmoty spojené trblietavou šnúrkou.

Supermarket mám našťastie neďaleko od bytu, takže idem peši. O niekoľko minút vystúpim po schodoch pred svoje dvere, kde ma čaká nemilé prekvapenie. Pred prahom, na rohožke, sa pohlo čosi neidentifikovateľné. Na pol sekundy som zastala v meravom, nechápavom úžase. Trepoce sa, bojuje, no márne. Je to vták. Nevieam aký, vo vtákoch sa nevyzám. Asi vrabec. Nechápem, ako sa pred môj byt dostal. Čo mu je?

Toto nie je náhoda!

Rýchlo sa poobzerám. Nikde nikto. Žeby niektorá z mojich obetí nabrala odvalu? Chce sa mi pomstiť?

Nie. Nik z nich nebol až taký magor, aby išiel na to cez nevinné vtáča. Toto bude nejaký cvok.

Musím sa mať na pozore!

Čo s ním?! Vtáča sa trepoce, jedno krídlo má takmer odrezané, drží mu len na kúsku kože, nohu má asi zlomenú... Doriti!

Zverolekár? To je blbosť. Krídlo by mu asi už aj

tak nezachránil. A život vtáka bez jedného krídla...?
To ho radšej dorazím.

Otvorím dvere, rýchlo vytiahnem kladivo a vtáka dorazím pred dverami. Dva údery. Druhý len pre istotu. Je to nechutné. Je to horšie než zabiť chrústa, horšie ako keď týram svoje obete (sotva sa to dá nazvať týraním, ale predsa...). Vták je niečo až odporne živé.

Vložím ho do igelitky a idem ho vyhodiť.

Keď sa vraciam, suseda pani Luptáková, od ktorej mám kvet, otvorí dvere.

„Ahoj, Terezka, čo je tu taký buchot? Stalo sa niečo?“

„Neviem, pani Luptáková, len teraz som prišla. Dobrú noc.“ A zatvorím dvere.

Chvíľu zostanem nehybne stáť, snažím sa utriediť si myšlienky, víria splašene ako na horskej dráhe. Nejde to. Iba sa ešte viac rozvírili. Zrazu pocítim neznesiteľnú ťažobu a utekám na záchod vyvracať tento neprijemný zážitok.

* * *

Ešte večer som dala nad dvere svojho bytu minikameru a niekoľko hodín som pozorovala okolie. V bytoch oproti sú stále tí istí ľudia, nik nový, na streche som nevidela nikoho, ani na ulici som nesporeovala nikoho podozrivého.

Kto to mohol byť?

Netuším.

Odkiaľ vie, kde bývam?

Musel ma sledovať.

Potrebujem si zapáliť. Idem si kúpiť cigarety do trafiky pri dome. Umyjem si tvár, hodím na seba nejaké veci, keď vtom z chodby niečo začujem. Nejaký naliehavý hlas, takmer ako plač dieťaťa. Otvorím dvere a skoro ma porazí. Na rohožke kvíli zmračená mačka.

Nemá jednu nohu a pod krkom krváca. Doriti! Ten nezahála! Musel tu byť pred chvíľou! Mačka škrieka, nedá sa to počúvať. Zverolekár? Ale kdeže. Najlepšie urobím, ak ju zbavím bolesti sama.

Chytím veľký ostrý nôž z výbavy od Karola a podrežem jej krčné tepny.

Škrekot hneď prestane.

* * *

Kamera mi bola nanič. Na obrazovke vočmena som zbadala len tmavú postavu s čiernou kuklou na hlave, ako nesie k mojim dverám úbohú mačku.

Volám Karolovi, či o niečom vie.

Nevie o ničom.

Našou nepísanou dohodou je, že sa nebudeme starať do práce toho druhého a všetky prípadné riziká budeme znášať sami. Ale v tomto prípade neviem, čo robiť. Aj keď som schopná vyvesiť chlapa dvakrát takého silného, ako som ja, a vyhrážať sa mu trhaním

zubov či smrťou, nikdy by som to nespravila. Od rečí k činom v mojom prípade cesta nevedie. So psychopatom som zatiaľ nemala do činenia.

Karol povedal, že sa na to pozrie. Posielam mu nahrávku z kamery a zoznam mien všetkých ľudí, s ktorými som bola za posledný mesiac v intenzívnejšom kontakte. Okrem rodičov a Zuzany mu napíšem všetky. Nie je ich veľa, nebude s tým mať veľa roboty. Pochybujem, že by niekto z nich bol schopný urobiť také niečo.

* * *

Prejde týždeň, a nestane sa nič výnimočné. Až mám pocit, že to bol len nejaký otrasný žart psychicky narušeného človeka a s mojou prácou – alebo s mojou osobou – to nemá nič spoločné. Nemala som ani žiadneho klienta. Konečne som mala čas a náladu niečo kresliť, dokonca som si natiahla a našepsovala tri plátna na maľovanie.

Všetko prebiehalo v pokoji, obrazy trpiacich zvierat v mojej hlave stratili intenzitu. Až dodnes. Okrem čistej obálky s údajmi o mojej ďalšej obeti, reklamných letákov a regionálnych novín, som si v schránke našla aj papierik s textom: SI KRUTÁ!

Doriti! Hajzel. Určite je to ten istý hajzel!

Papier je vytlačený. Nie je to písané rukou

O čo tomu čurákovi ide?! Už ma fakt začína srať.

Čo môžem robiť?

Nič.

Vyjdem hore, zabuchnem dvere a zalejem si kávu.

* * *

Je pol piatej a čakám na Ota. Mešká polhodinu. Nikdy sa nestalo, že by meškal, naopak, vždy prišiel najmenej o desať minút skôr.

Volám mu, nedvíha. Kvety vo váze sú už povädnuté, kúpila som ich minulý týždeň len na kreslenie zátišia, a odvtedy tu znášam ich smrad. Chytím ich a vyhodím do koša.

Zavolám mu ešte raz. Nič. Nepáči sa mi to.

Inštinktívne otvorím dvere. Na rohožke nájdem lístok. Presne taký, ako som našla včera v schránke. Tak nejako som to čakala.

Čítam: TAK SA NA TO POZRIME – ČI SI SKUTOČNE KRUTÁ – AK MÁŠ RADA OTA...
A pod tým adresa.

To hádam nie! Má Ota! Z tváre mi zmizne krv, mám pocit, že na chvíľu mi zastalo srdce. Ešte nikdy ma nikto nevydieral. Dosť nahovno pocit.

Ako vie, že nezavolám políciu?

Asi vie, čím sa živím. Policajti by sa začali hrabať v mojom živote a to by pre mňa nedopadlo dobre. Nevie, ako by som vysvetlila sumy, ktoré mi pribudli na účet zaslané z účtov mojich klientov.

Rastie vo mne zlosť a potreba veľkolepej pomsty.

Pri mojej práci sa tiež určitým spôsobom pomstím, len vždy za niekoho iného. Toto je však osobné.

Na jednej strane sa bojím o Ota, na druhej strane som zvedavá, kto ten magor vlastne je.

Volám Karolovi a všetko mu poviem. Beriem si do tašky svoje náradie, aj keď mám pocit, že mi bude nanič, a vyrážam.

Nastavím si v aute navigáciu, pretože na adresu, ktorú udal, je to šesťdesiat kilometrov a nikdy som tam nebola.

Po štyridsiatich minútach zastanem pri rozstavanej budove. Musím uznať, že na výbere miesta si dal záležať. Nie je tu široko-ďaleko živej duše, a keby sem niekto prišiel, znútra by to bolo vidieť. Tma ako v rohu, vytiahnem z tašky baterku. Za pás si dám pištoľ, do vrečka nohavíc malý nôž, do bundy slzný sprej a vystúpim.

K budove vedie len poľná cesta – udupaná zem a štrk. Svetím si baterkou, dnu nevidieť žiadne svetlo. Vstúpim, rozhliadnem sa: vidím len široké základy, kde-tu sivý múr, priečka oddeľujúca budúcu obývačku od spálne alebo kúpeľňu od pracovne, alebo...

Budova je dosť veľká. Prechádzam labyrintom miestností, nie je jasné, na čo sú určené, keď vtom začujem pridusený výkrik. Oto!

Vytiahnem pištoľ, odistím, namierim pred seba, v jednej ruke baterka, v druhej zbraň. Po niekoľkých krokoch vidím bodové svetlo dopadajúce z plafóna.

Zahnem za poslednú dlhú stenu a naskytne sa mi pohľad na spútaného Ota sediaceho na stoličke a na štyroch ďalších spútaných ľudí, tí sa krčia v rohu.

Len čo som ich zbadala, vzápätí som pocítila odzadu na hlave tlak hlavne. V tej chvíli mi všetko došlo – nik nemusel nič povedať.

Peter! Ako som mohla byť taká nevšímavá?! Spomalená?! Hlúpa?!

Si krutá! To bola jedna z posledných viet, ktoré mi povedal. Kto by si bol pomyslel, že sa z neho vykluje psychopat?!

Mala som to vedieť.

„Čo chceš?“ pýtam sa. Fakt netuším, čo sa mu môže preháňať hlavou. Určite si myslí, že mám s Otom pomer. Keby ho chcel zabiť, urobil by to už dávno. No čo tí ostatní ľudia?

„Porozmýšľaj.“

Rozmýšľam. Nič.

„Nechápem.“

„Ježíííš, Tereza!“ A zozadu cítim okolo krku jemný dotyk. Nie jeho rúk, ale nejakej látky. Známa vôňa. Azzura od Azzara, ktorú už prestali vyrábať. Môj obľúbený parfum. Moja šatka od Valentina, ktorú som si vtedy zabudla v kaviarni.

„Máš poriadnu etickú dilemu!“ Dodá. A vtom mi všetko dôjde.

Raz som sa s ním rozprávala o mojej obľúbenej knihe Mág od Johna Fowlesa, a etickej dileme, ktorú som tam našla. Išlo v nej o príbeh z obdobia, keď

v roku 1941 Grécko napadli Nemci a vystriedali tým Talianov. Neskôršie v tom roku nastala invázia na Krétu a na chvíľu sa tam ocitli uprostred vojny. Po krátkom čase však na ostrove nastal pokoj, pretože tento kus zeme nemal žiadnu strategickú hodnotu. Okupáciu bezproblémových oblastí nacisti vždy prenechávali Rakúšanom a Talianom, a tak tamojšiu posádku tvorili štyri desiatky Rakúšanov. Rozprávač príbehu je starosta, tuším sa volal Conchis. Proti nemeckej okupácii protestovali partizáni – viedli aktívny odboj. Na jeho potlačenie je nasadený plukovník SS Wimmel. Jeho taktika bola jednoduchá – zostavil čosi ako cenník, podľa ktorého bolo za každého raneného nemeckého vojaka popravených desať rukojemníkov a za každého zabitého Nemca dvadsať. Zostavil rotu sadistických psychopatov, ktorí robili výsluchy, mučili, popravovali a robili podobné veci. Hovorilo sa im *die Raben*. Krkavce.

Jedného dňa vojaci odviedli celú dedinu do prístavu, kde pred nimi stáli v línii *krkavce* a strážili ich. Už neviem, ako presne to bolo, ale Conchisa odviedli nabok a Wimmel mu dal nechutnú ponuku. Deň predtým partizáni zabili štyroch nemeckých vojakov a Wimmel chcel podľa svojho zvrhého cenníka dať zabiť osemdesiat dedinčanov. Bol však ochotný nechať ich žiť a „iba“ ich poslať do pracovného tábora, ak Conchis ako starosta obce sám zabije dvoch partizánov, ktorí zabili štyroch nemeckých vojakov.

Conchis sa ocitol pred nechutnou dilemou, keď sa môže zdať, že ani jedna cesta nie je správna. Pozrel sa na partizánov, ktorí bojovali za ich národ, za slobodu... Nemohol ich zabiť. Pozrel sa však na rukojemníkov, ktorých medzitým nahnali do akejsi ohrady a ktorí razom stíchli, keď sa dozvedeli o Wimmelovej ponuke. Jasnú, že všetci chceli, aby zabil tých dvoch a ušetril ich životy. Prospech väčšiny na úkor menšiny... No bola aj ďalšia možnosť – že obráti zbraň proti sebe a neprispôsobí sa ponúkanej krutosti. To by sa však dalo chápať aj ako zbabelosť a vyhýbanie sa zodpovednosti. A keby obrátil zbraň proti Wimmelovi, je jasné, že by zomreli všetci.

Na rozmyslenie mal tridsať sekúnd.

* * *

Myšlienka bola jasná. Prospech väčšiny na úkor menšiny. Klasická dilema vodcu. Nebol by zo mňa dobrý vodca.

Bodová lampa visiaca zo stropu svieti priamo na Ota. Trasie sa, pod stoličkou, o ktorú je priviazaný, je mláka. Cez ústa má pásku, cez nos ťažko fučí, vyfrkuje hlien. Ostatní sú v prítomí, zasvietim na nich baterkou, v živote som ich nevidela.

„Ak ho zabiješ, ostatní môžu ísť. Ak zabiješ týchto štyroch, bude voľný on.“

Doteraz som mala slabú nádej, že sa so mnou len zahráva, ale tá už vyprchala.

„To nemôžeš myslieť vážne!“

„Ale no tak... viem, čo robíš. Pre teba to nebude až taký problém.“

„Nikdy som nikoho nezabila.“

„Ale nebola si od toho ďaleko.“

„To sa mylíš. Vyhrážka je niečo iné ako čin.“

Doteraz som mala v hlave len dve možnosti: buď – alebo. Odrazu mi napadne aj to, že sa prudko otočím a zastrelím jeho. No pre tvrdú hlaveň, priloženú k hlave odzadu, tú myšlienku hneď zavrhnem. Došlo mi, že z jeho obetí som jediná, ktorá má ešte možnosť voľby. Zrazu si spomeniem na surfistu z telky. Nečakala by som, že v hraničnej situácii mi môže napadnúť niečo z televíznej relácie. Spomenula som si na tú ľahkosť, s akou sa šmýkal po vlne. Ak sa z tohto vymotám, možno sa naučím surfovať. A moje tetovanie nadobudne ďalší význam.

„Čo ak nezastrelím nikoho? Zabiješ mňa?“

„Správna odpoveď. A ako bonus zastrelím aj všetkých ostatných.“

V pridusených výkrikoch ľudí v kúte som začula tón výčitky. Viem, že chcú jediné. Aby som zabila Ota.

„Kto sú tí ľudia?“

„To je jedno. Náhodní chodci na opustenej ulici. Nesprávny čas, nesprávne miesto... Veď to poznáš.“

„Ako môžem vedieť, že ma neodrbeš?“

„Hm... zostáva ti len jedno – risknúť to a veriť mi.“

A ešte mi zostáva veriť, že Karol ho odrovná, skôr ako budem musieť strieľať. Musím ho zdržať.

„Tak...?“

„Tak... čo?“

„Ako si sa rozhodla?“

„Myslíš, že Conchis v Mágovi sa rozhodol správne?“

„Prvýkrát, keď sa rozhodol zabiť tých dvoch, vyhrala logika. Jednoduchý výpočet. Zachránil by väčšinu. Ale druhý raz, potom, keď zistil, že zbraň nie je nabitá a má ich ňou utĺcť na smrť, zvolil morálne víťazstvo. Nepodvolil sa zlu, no zlo aj tak vyhralo. Začala sa paľba na celú dedinu.“

„Čo by si robil ty?“

„To nie je dôležité.“

„Mňa to zaujíma.“

„Tu nejde o mňa! Dost' už rečí!“

Začína byť nervózny.

„Zábavné je,“ pokračuje, „... že budeš krutá tak či tak.“

Dobre viem, o čom hovorí, no hrám sa na nechápavú. Musím získať čas. „Ako to?“

„Ale, no tak... Nehraj to na mňa, viem, že taká blbá nie si. Dobre vieš, že budeš krutá, ak odbachneš tohto tu, alebo budeš krutá, ak odbachneš štyroch, aby si zachránila jedného, alebo budeš krutá tak, že to odmietneš spraviť a zomriete všetci.“

Opäť pridusené výkriky.

„Okej, daj mi ešte chvíľku.“

„Máš tridsať sekúnd.“

Doriti! Karol je už určite tu. Len aby sa sem dostal nepozorovane! Ale to bude určite problém. Všade po cementovej dlážke sú nánosy štrku a piesku. Nečujný krok je takmer nepredstaviteľný. Nemožný.

Začínam reálne uvažovať o jeho zvrátenej ponuke.

Čo keby som zastrelila tých štyroch? Veď ich nepoznám – a Ota mám rada!

Mohla by som s tým žiť? Mohla by som žiť s tým, že zabijem Ota? Alebo sa na to vykašlem a nevystrelím na nikoho? Aj tak tomu cvokovi nemôžem veriť... Keby to aspoň vymyslel sám! Má to z tej knihy. Sráč! Nikdy som mu o nej nemala rozprávať. No keby nemal v talóne tento spôsob pomsty, našiel by si iný.

„Vieš, na tej svadbe som mala naozaj pocit, že budete mať spolu spokojný život.“ Klamem.

„Čas ti beží...“

„Prečo sa na to nevykašleš?“

„Nechci ma rozosmiať.“

„Ale...“

„Máš pätnásť sekúnd.“

Vtom začujem tlmený výstrel. Cez tlmič. Karol. Zbraň priložená k mojej hlave spadne na zem a ja sa otočím. Peter leží na zemi, krváca z hlavy.

Karol stojí nad ním a povie: „Čo je to, doriti, za cvoka?!“

Inú možnosť nemal. Keby ho postrelil inde, ešte by ma mohol zabiť.

Pozerám sa Petrovi priamo do modrých očí. Už nevníma, ale ešte žije, zatiaľ... Pozerám, ako mu z očí uniká život, postupne vyzerajú ako sklené guľôčky, s ktorými som sa hrávala ako dieťa.

„Ďakujem,“ pozriem na Karola.

Nehovorí nič.

Podídem k Otovi, strhnem mu z úst pásku, vykašľava hlien, dusí sa, vracia. Strhnem pásku aj ostatným, rozviažem ich, jeden tiež vracia. Dvaja plačú pod vplyvom náhleho uvoľnenia, dvaja vyzerajú v šoku.

Jeden z nich sa ozve: „Zavolajte políciu!“

„Ani nápad!“ Povieme s Karolom takmer naraz.

To naozaj ani jeden z nás nepotrebuje.

Zavolať políciu! Už tuším, že na týchto ľudí zaberie jediné – peniaze! A že na to, aby čušali, padnú takmer všetky moje úspory.

„Takže, vážení! Každému desaťtisíc. Zajtra ich máte na účte. Ale to, čo sa tu stalo, zostane navždy len tu. Nikomu sa o tom nikdy nezmienite, ani zasranému farárovi, ani psychológovi!“

Sem-tam zakašľanie. Inak sú ticho.

„Okej?! Musíte súhlasiť všetci!“

Pozerajú na seba, vidieť, že rozmýšľajú. Dopredu viem, čo povedia. Peniaze hýbu svetom. Aj ľuďmi.

Jeden z nich napokon povie: „Ja to beriem.“

„Aj ja,“ pridajú sa postupne ostatní.

Len Oto je ticho. Toho som sa nič nepýtala. Dúfam, že nič nebude chcieť. Veď som kvôli nemu riskovala život! Nemal sa mi votrieť do života. Aj keď si musím priznať, že mi na ňom záleží viac, ako som si myslela. Stále sedí na stoličke, aj keď je už rozviazaný, tvár v dlaniach, netušim, čo mu brázdí v hlave. Podídem k nemu, dotknem sa mu pleca, pozrie na mňa uszlenými očami, ale na perách má náznak úsmevu.

„Karol...?“ Prídem k nemu.

„No?“

„Už nechcem pre teba pracovať.“

„To nemyslíš vážne! Kvôli nejakému debilovi...“

„Nie je to kvôli nemu.“

„A prečo teda?“

„Už ma to jednoducho nebaví. Nechcem to robiť celý život.“

„Okej, ako myslíš. Ak si to rozmyslíš, kontakt máš. Čau.“ A pobral sa preč.

Zostala som sama s týmito ľuďmi, ktorí mi horlivo nadiktovali čísla účtov. Je už tma ani v rohu, svietim baterkou do všetkých kútov, aby som sa presvedčila, že tu nezostal nijaký predmet s pekným celým, žiarivým odtlačkom prsta.

Nič.

Vyberiem ešte mobil z Petrovho vrecka, vypnem ho a utriem.

Všetkých som odviezla tam, kde chceli. Pouličné svetlá a pouličný ruch mi odrazu pripadajú ako

z iného sveta. Až teraz mi došlo, že sa to mohlo skončiť úplne inak.

Ota som odviezla k sebe domov, nech sa osprchuje, vyperiem a vysuším mu šaty... Nemôžem ho poslať v takom stave domov k rodičom. A musím mu zdôvodniť, prečo to nemôže nikomu vykvákať.

Potom, len čo vyliezol zo sprchy, naprataný v mojich modrých teplákoch, srka kokteil z vodky a džúsu a pýta sa ma: „Čo to vlastne robíš?“

„Už som ti povedala, aby si sa o to radšej nezaujímal. Navyše už to nerobím.“ Dám si dolu šatku od Valentina.

„Asi to bolo dosť nebezpečné, čo?“

Neodpoviem. „Už si dal vedieť rodičom, že dnes neprídeš domov?“

„Napísal som mame, že dnes prespím u kamoša.“

„Okej. Počuj, kde ťa vlastne dostal?“

„Nedáľeko odtiaľto. Vieš... tam, kde je ten starý dom a vedľa neho úzky chodník. Je to skratka zo stanice. Odrazu na mňa vybehol z kríkov a použil paralyzér. Aspoň myslím, že to bol paralyzér.“

„Hm... Musel ťa sledovať už dlhšie.“

Vypije z pohára a ešte si pohľadom pýta. Dám si aj ja, sadnem si na sedačku oproti nemu, všimnem si, že na rukách má modriny od pásky.

„Prečo si tam prišla?“

„Nechal mi odkaz.“

„Ale prečo si tam prišla?“

„To som ťa s ním mala nechať?“

„Teda ti na mne záleží?“

„Keby nie, asi by som tam nešla.“

„Teda záleží...“

„Oto, čo chceš odo mňa?“

„Aby si to konečne povedala.“

„Čo?!“

„Že ti na mne záleží.“

„Hej... záleží. Spokojný?“

Usmieva sa a trochu ma tým vytáča. Keby sa mu niečo stalo, nikdy by som si to neodpustila.

„Vieš, počul som, že sex po prežití hraničnej situácie je najlepší.“

„Sex nebude.“

Zapnem televízor – dávajú neviem ktorú časť kriminálneho seriálu. Z rieky vytiahli nejakú mŕtvolu, okolo blikajú policajné svetlá.

Obaja si uvedomíme, že pred niekoľkými hodinami sme boli účastníkmi skutočného krimi.

Oto prespal na sedačke a ráno odišiel domov.

* * *

Celý týždeň potom, chudobnejšia o štyridsaťtisíc eur, sledujem televízne správy, noviny a internet. Žiadna mŕtvola v rozostavanom dome. Iba dvaja bezdomovci nájdení v kríkoch, nejaký podnikateľ to dostal do hlavy priamo na ulici, muž zaťal sekerou do chrbta svojej žene, žena vykvrácala, ďalej samovraždy, väčšinou ohlásené, s úhľadným listom na rozlúč-

ku, takže polícia nebude mať veľa práce, napokon asi desiatka mŕtvych pri dopravných nehodách.

Ten dom zrejme niekto rozostaval a nechal to tak už poriadne dlho. Preto tam nik nechodí, preto sa Petrova mŕtvola asi už poriadne rozkladá.

Volala mi mama, že Slávke zmizol manžel. Povedala som jej, že sa tomu nečudujem. Vraj si mám odpustiť sarkazmus. Keby tá vedela...!

Dali po ňom vyhlásiť pátranie. Jeho fotografiu som napokon videla v telke. Tvár hľadanej osoby.

Ktovie, koľko to potrvá.

* * *

Hľadám si inú prácu, s notebookom položeným na kolenách brázdím po portáloch s ponukou práce. Samé hlúposti. Samý obchodný zástupca, čo znamená, že máte predať produkt firmy, jedno, akým spôsobom, vnucovať sa ľuďom a básniť im o produkte takým spôsobom, až budú mať pocit, že bez neho neprežijú.

NIE!

Ďalej sprostredkovateľ/ka finančných pôžičiek.

NIE!

Odborný výživový konzultant/ka – ďalší odrb.

NIE!

Zoraďovač vstrekolisov. To je, preboha, čo?! Nevie, ale znie to dosť nebezpečne.

NIE!

Vedúci/a predajne. O obchode nemám šajnu.

NIE!

IT technik/čka.

NIE!

Vedúci/a obchodnej skupiny, sprostredkovateľ/ka poistenia a investičných služieb, kontrolór/ka kvality, telefonický/á operátor/ka, realitný/á maklér/ka...

NIE! NIE! NIE!

Musím to skúsiť inak. Ako?

Zatiaľ neviem.

* * *

Prejde ďalší týždeň, kým nájdú Petra. Keby bolo leto, značnú časť jeho mŕtvoly by už zožrali červy alebo hmyz, prípadne potkany. Teraz je však pomerne chladno, navyše okrem prehánok zúri vianočná atmosféra a predvčerom poletoval prvý sneh. Videla som, že auto mal odstavené hneď za domom – všetky doklady mal určite tam. Jeho identifikácia a stotožnenie mŕtvoly teda bude hračka.

Dúfam len, že sa nejakými pokrútenými chodníkami polícia nedostane ku mne.

* * *

O deň nato je už jeho totožnosť známa a mama mi rozrušene volá, že Peter je mŕtvy. Úbohá Slávka! Vraj bol zavraždený. Chudák. Taký mladý!

Ako mohol niekto takého milého človeka znieť zo sveta?!

Celkom ľahko.

Chystá sa pohreb. Budem naň musieť ísť a počúvať zase klepy, klamstvá. Akoby som už počula reči o tom, aký to bol skvelý človek, čisté zosobnenie dobroty. Na pohrebe sa opäť zídu tí istí ľudia, ktorí boli nedávno na svadbe. A opäť sa im budú v ústach, tentoraz na kare, prevažovať kusy koláčov a obložných chlebíčkov.

A Slávka, na túto príležitosť nie v bielom, ale v čiernom, bude zase stredobodom pozornosti.

* * *

Stojany natočené po pravej strane, dištancia rovná sa trikrát polomer zobrazovacej kružnice, v rukách ceruzy, uhlíky... kto ako chce. Žiaci kreslia nahú ženu pózujúcu uprostred ateliéru. Čmárajú, tieňujú, snažia sa zachytiť realitu, ale aj tak ju nikto z nich nezachytí stopercentne. Každému prejde hlavou, prefiltrovaná cez subjektívne videnie. Každý má svoj, iný pohľad.

Našla som si prácu ako odborná asistentka na vysokej škole, kde som študovala aj ja. Slabo platené, ale pokojné. Bezpečné. Jediné, čo tu môže hroziť, je ceruza zapichnutá v oku. Alebo štetec, alebo špachtľa...

Opäť som sa vrátila do rodného mesta, k rodičom,

do svojej detskej izby. Pred pár mesiacmi niečo nepredstaviteľné, teraz realita. Zistila som, že to vôbec nie je až také hrozné.

Vôbec to nie je hrozné. Sama sa tomu čudujem, teraz som človek, čo pravidelne chodí do práce a platí si dane. Možno je ďalšou mojou rebéliou voči spoločenským schémam to, že som sa im podriadila.

Dokedy to takto pôjde?

Možno to nevydržím ani rok. A možno to takto zostane navždy.

Neviem, a ani sa mi tým nechce zaoberať. Som spokojná. (Kto by to bol povedal?!)

A to mi zatiaľ stačí.

Zatiaľ. Kým moju spokojnosť neodplaví veľká vlna.

* * *

Alica Bartková
VELKÁ VLNA

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2013
ako 5002. publikácia
a 118. zväzok edície Slovenská tvorba.
Prvé vydanie

Prebal a väzbu navrhol VRANART, Peter Hrevuš.

Verše preložila Elena Šikulová.

Zodpovedná redaktorka Anna Šikulová

Jazyková redaktorka Eva Mládeková

Technická redaktorka Eva Zdražilová

Sadzba S+S Typografik

Vytlačili Těšínské papírny, s.r.o., Český Těšín

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

ISBN 978-80-222-0673-0